

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko dežele na vse leta 25 K., za pol leta 13 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor knača poštnina. — Na naročne brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje ob poterostopni pett-vrste po 12 h., če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolnil se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravljenje je v Knafovi ulicih št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenje pa v pritličju. — Upravljenju naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Belokranjska železnica in klerikalci.

Organ lažnjivev in obrekovalev in zaedno glasilo ljubljanskega škofa, zloglasni „Slovenec“ je zopet izvršil novo tolovajstvo, ki je tako značilno za vso okoli tega revolverskega lista zbrano tonzurirano in netonzurirano svjet, da ne moremo o njem molčati.

„Slovenec“ je posvetil v štev. 135 z dne 14. junija t. l. narodnopravdnemu poslancu Plantanu, kakor že večkrat, najvažnejšo, to je prvo stran in ga v uvodnem članku napada na najveriidnejši in najstudnejši način radi predkoncesije za belokranjsko železnico.

Da se spozna vsa podlost „Slovenca“ stranke, je treba pojasnit celo zadevo in to hočemo v nastopnih vrsticah storiti.

Znano je, da je „Slovenec“ že za časa zadnjih državnozborskih volitev najbolj proti kandidatu Plantanu besnel in njegovo kandidaturo z razlogom potjal, da mu je Nemec ljubši od slovenskega liberalca.

Toda vsa farška agitacija in javna zveza z nemškimi Kočeveci se je razbila ob zavednosti volivev belokranjskih mest in Plantan je zmagal častno proti koiranim Nemcem, klerikalcem in vladnim pristašem.

V državnem zboru je nastopal ta poslanec neustrašeno in je dosegel lepe uspehe pri raznih prilikah. Imel je pa eno nesrečo, da je moral dne 1. maja 1. 1901 izvanz po predznamen dr. Šusteršču in „Slovencu“ v debato poseči, ki se je radi dr. Žlindre v državnem zboru vrnil.

Pri tej priliki je pojasnil Plantan brezvestno gonjo, ki jo je kranjska klerikalna stranka pod egido škofa proti kranjski napredni stranki vpravorila, užigosal je pogubljivo postopanje klerikalne organizacije in dokazal, da izvira vsa podivjanost in politična nestrnost

od škofa in od dr. Šusteršča, ki je vrhovi vojskovodja vse črne armade.

Od takrat je prisegel Šusteršč osvetno Plantanu, kajti slednji je pomagal kinko raz obraz potegniti dr. Žlindri in zmedel mu je njegove politične načrte za bodočnost tako, da so šli vse lepi upi po vodi.

Da ne more ošabna narava dr. Šusteršča pozabiti udarcev, ki so jo dne 1. majnika 1. 1901 v parlamentu zadel, je pač umetno, saj ni bilo tudi še nikoli tako krvave justifikacije v zbornici, ne prej ne slej. Iz gole osvete je izdal dr. Žlindra parolo: „Plantana treba uničiti in ubiti“ in blapec njegov, t. j. „Slovenec“, je dobil častno nalogu italijanskega bravo t. j. zavratnega morilca, da se spravi nad poslanca Plantana in mu upihne luč življenja.

Pa je vražje težko delo to, slovenskega naprednjaka ubiti, kajti že bolj tolče „Slovenec“ po istem, bolj je živ in tem agilnejši postaja.

„Slovenec“ je že neštevilnokrat napadal Plantana ali imel je smolo, ker se mu je kasneje dokazalo, da je nesramno lagal in obrekoval. Mi se le na en slučaj v podkrepljenje svojih trditev sklicujemo, namreč na to, da je „Slovenec“ očital Plantanu, da je on prvi slovenski poslanec, ki se je tako daleč zmotil, da je češko politiko imenoval otročjo in da je razrazil naše zavezničke Čehe.

Kako huronsko vpitje in kakšno gonjo so takrat uprizorili „Slovenec“ in njegovi brezčastni in brezvestni pristaši in ko je 3 dni kasneje Plantan po stenografičnem zapisniku in po izjavni češkega poslancea Formaneka dokazal, da je „Slovenec“ nesramno lagal, ni imela črna drhal pri „Slovencu“ poguma, dati zadoščenja po krivem napadenem — Plantanu in priznati svoje krivde. Ravno tako je pred par leti „Slovenec“ na najgrši način Plantana radi njegovih mnogoštevilnih korakov v prilog belokranjske železnici napadal, akoprem vse

tovariši Plantana in drugi faktorji, s katerimi je poslanec Plantan v tej zadevi konferiral in si dopisaval, lahko potrdijo, da je v resnici poslanec Plantan, odkar je poslanec, se s tem za Dolensko sila važnim vprašanjem bavil. Umetno je pa, da Plantan ni dr. Šusteršč in „Slovenca“ za svet in dovoljenje prosil, ali se sme z belokranjsko železnico pečati ali ne in istotako umeumno je da se ni Plantan z listom, ki je znan kot obrekovalec in lažnjivec, v polemiko hotel spuščati, ker bi mu bil s tem preveč časti izkazal.

Kdor delovanje poslancea Plantana pozna, ve, da ne obeša svojih uspehov na veliki zvon in da svojih zasluga za eno ali drugo stvar ne prijavlja v časopisih, temveč da mirno in dosledno dela, kar za pravo in potrebo pozna in kar mu narodna čast veleva.

Vemo pa tudi dobro, in to bi lahko z dejstvi podprt, da je ravno poslanec Plantan svoj mandat tako vestno in uspešno zastopal, da so ga pri raznih prilikah Slovenci iz Štajerske, Trsta, iz Notranjske Gorice itd. za posredovanje naprosile in da se je vsakej prošnji radovoljno odzval, ker hoče po svojih močeh vsakemu Slovencu pomagati, če je to sploh mogoče.

Vse to je po vsem slovenskem svetu dobro znano in to je kranjske klerikalce v dnu sreca, kajti vpili so pred volitvijo Plantana, da ne bo nobenega vpliva imel, da ne bo nič dosegel itd.; sedaj se je pa pokazalo, da si je ravno ta poslanec vedel pridobiti jako lep ugled na vse strani in da mu zavratni in lažnjivi napadi od strani kranjskih klerikalcev niso prav nič škodovali.

In kaj se je zopet novega zgodo?

Po raznih poizvedbah na merodajnih mestih in posvetovanjih z veljaki v Kranjskem se je odločil Plantan, da spravi belokranjsko železnico za en korak naprej in zasnoval je konzorcij, obstoječ iz mož, ki dajejo po svo-

jem značaju, po svojem socijalnem stanju in po poklicu v javnem življenju polno garancijo, da bodejo z vso eneržijo na uresničenje te vroče želje ne samo Belokrajine, temveč cele kranjske dežele delali in skušali to pereče vprašanje kar najbolj možno pospešiti.

Seveda „Slovenca“ in njegovih patronov ni nikdo k vstopu v ta konzorcij vabil in to jim tudi ni bilo po volji, kajti tam pač mislijo, da imajo vso modrost v zakupu in da je poslanec za železnice samo špecialist Šuklje iz Kamna, vsi drugi pa so ničle.

To pa ni res; kajti tudi Šuklje ne bi bil sam nikdar dolenske železnice pridobil, da se ni na škrice baronu Schweglu obesil in z njegovo pomočjo v normalnih časih to dosegel, kar bi bil vsak drugi poslanec v zvezi z baronom Schweglom tudi lahko dosegel, ko je dejela tako veliko breme nase prevezela.

Belokranje so dali l. 1901 novemu svojemu poslancu naročilo, da ministrstvu odločno pove, da Šuklje-Gorjanijevega projekta o zgodovinske železnice ne sprejmejo in za ta projekt ne žrtvujejo ne solda.

Poslanec Plantan je to tudi železniškemu ministru Wittku leta 1901 pojasnil in se z ministrom dogovoril, da se že dovoljena revizija Gorjanijevega projekta ne izvrši, temveč ustavi, ker ni nobenega upanja, da jo najbolj interesovani prebivalci Črnomaljskega političnega okraja ne bi nikdar odobrili.

Takrat je že minister Wittek po daljšem razpravljanju se končno vdal in rekel Plautanu, da naj nov projekt za normalnotirno železnicu preskrbi in za odobrenje predloži. — Ker pa stane nov projekt zopet denarja, je naprosil Plantan tudi ministra v poseben avdijenci kasneje, da bi ministrstvo nekaj v pokritje novih troškov trasovanja in projekta za normalnotirno železnicu prispevalo.

Baš tak je bil vsak njen pogled, vsak njen odzdrav.

Sin ga ni pozdravljal lepše. Temen, čemeren Žid, ki se mu je videlo, da ga mori, duši prokletstvo, da je Abrahamov sin na Dunaju.

Edina, ki mu je bila dobra, je bila hči Stela. V njenih besedah, v njenem obnašanju ni bilo nobenega očitka, nobenega vprašanja. Ni ga gledala po strani, zakaj mlada je bila Stela in polna življenja ... Morda ji je branila baš čemernost materina in bratova, da se ni mogla izživeti, da ni mogla priti do ženskega cilja, ki je vedno le ta, da žena uživa in da se prepusti, vda ljubljenemu, zaželenemu možu ...

In tako je bil prišel Viktor Figa in bilo je Steli, kakor da je zadnji čas zanjo, da se prepusti ljubezni in upom.

Zato pa je v njegovem kabinetu koprnelo in zvalo življenje, jasno in ne-premagljivo, kadar je stopala po njem Židinje.

Črni lasje so je ji vsipavali na čelo, kot noč črne oči so se bliskale poželjenja in njene besede, njena vprašanja so bila divja ljubezenska vdanost — kakor zagrise levinja krvavo, silno rano levu, predno postane njen ljubček.

Zakaj me ne maraš, Viktor? Lep

Minister je tudi to podporo obljudil pod pogojem, da dežela in prizadeti okraji večji del sami pokrijejo.

Da se ni potem s trasovanjem takoj pričelo, zakrivili so Belokranje sami, kajti lokalna komiteja v Črnomlju in v Metliki se nista mogla glede proge zediniti in sta le svoje ožje interese zastopala ne oziraje se na prosvetno-politične in cele države tikajoče se razmere.

Ministrstvo samo je izreklo, da na ta način ne bode mogoče železnice nikdar graditi, kajti za zgradbo in odobrenje proge ne morejo taki separatistični nazori, kakor so jih Črnomaljci in Metličani navajali, odločevati, temveč merodajni morejo biti svetovno pametni, državni in strategični oziri. To stališče je zavzel tudi Plantan, ker je hotel stvari koristiti. Tako je prišlo končno do tega, da so se, kakor gori rečeno, na poziv Plantana okoli njega zbrali zastopniki prizadetih dolenskih mest, državni in deželnii poslanci, in predsednik trgovske in obrtnic zbornice v Ljubljani, katerim je imenovani poslanec položaj pojasnil, ko je še v zadnjem času konzultiral in za podporo naprosil najmerodajnejše faktorje na Dunaju, ki so tudi svojo podporo obljudili.

Ko je bilo torej dognano, da se bode novi konzorcij smel zanašati na izdatno moralno podporo merodajnih faktorjev, je vložil Plantan prošnjo za koncesijo za novo trasovanje **normalnotirne belokranjske železnice** in železniško ministrstvo je dogovorno z drugimi ministrstvi to koncesijo tudi podelilo.

Kakor je iz gori navedenih dejstev razvidno, je bil Plantan ves čas, kar je poslanec, s svojimi volilec v dotiki radi belokranjske železnice, dopisoval je obema bivšima odsekoma v Metliki in Črnomlju, ter jima poročal, kar je na Dunaju izvedel; pred 2 leloma je bil inženirjem dr. Mairederjem kot strokovnjakom za zgradbo železnice v Belokrajini in je skušal obe mestni Črno-

jubil me bo drugi — ljubil me bo, odide, pa zgogom! A meni ostane trenutek in uživanje — in to je vse, kar hoče, kar si želi prava žena . . .

Pospavila je Stela kabinet in se približala Viktorju.

„Kaj berete, gospod Viktor? Ah tako ... Študirate. — —“

Ozrl se je nanjo in zadel ga je blisk iz črnih, požljivih oči. Sklonila se nad njim in on je privzgnil knjigo, da more spoznati Stela, kaj da se uči. Skoro naslonila se je na njegovo ramo, zašegetali so ga njeni lasje v lice . . .

Izpustil je knjigo, da je pala na tla, v neredu so sfrfotali listi iz nje in sama se je razkoračila na tleh, Viktor pa je v hipni strasti ovin levico okrog njenega vrata in stisnil obrazček k svojemu licu. Malo, malo se je sklonila Stela dalje: na lice so se mu pritisnili lasje in obraz se ji je obrnil k njegovemu, čisto blizu so se mu smehljala usta, čisto blizu so se mu iskrile oči . . .

„Stela!“ In kakor strela je bil njen poljub — bitro, divje so se doteknile njene ustne njegovih. Levica mu je omahnila nizdol, glavo je stegnil kvišku, Stela pa se je odmaknila in se vzravnala za njim. A v zrealu je zagledal sebe na stolu: na licu strast in ogenj; za stolom je stala Stela in koketno plašen je

LISTEK.

Eva.

Napisal Oskar Kamenšek.

Zbudilo ga je govorjenje v sedanji sobi. Razjezik se je vsled tega, zakaj pozno v jutro je prišel domov in se mu še dalo vstati.

Solnce je sijalo v mali kabinet, v sobi pa so govorili. Glasno, kričeče so govorili po poljski. Domislil se je Viktor Figa male Stelle, Židinje, in spreletela ga je veselost in upanje.

Tam čisto blizu njega je govorila s svojo materjo in bratom, da, uprav kričala je, kajti Stela je bila živahn dekle, polno življenja in strasti . . .

Viktor Figa je stanoval v tem kabinetu še teden dni in ugajalo mu je poleg Židinje Stelle. Zakaj rada se menila z njim; kadar je le mogla dobiti izgovor, pa se je prismučala v njegov kabinet: ali pogrnit posteljo ali pronest vodo ali kaj povedat . . . In danes, v postelji, ko je baš pregnal slabu voljo, da ga je vzbudilo njen govorčenje, se mu je zazdelo, da mu Stela pravzaprav čisto očitno kaže, naj jo ljubi.

To se pravi: vsiljivost . . . je pomislil, — ali lepa in ugodna je ta vsiljivost . . .

Skočil je s postelje, se umil in oblekel. Pozvonil je postrežnici, da mu prinese svežo vodo, zakaj žejen je bil Viktor Figa — skoro vedno.

Vrata so se odprla in prikušala je v sobo Stela. Zasmajala so se ji oči, zasmajala so se ji usta, v tem trenotku in teži pozri je ugajala Viktorju.

Poprosil jo je vode in takoj se je prisemjal z njim.

„Izvolite, gospod Viktor . . .“ Nikdar mu ni dejala gospod doktor in bilo je janji nekaj lepega, tako domačega v tem, da ga je zvala po imenu. Majhen je bil njegov kabinet in majhna je bila njegova Stela, ali v kabinetu je vse kričalo, zvalo, prosilo, strast in svetlo, nepremagljivo življenje je plaval v kabinetu, kadar je stopala po njem Židinje.

Niso bili prijetni njegovi sostanovalci. Gospodinja je bila stara, majhna, odurno, koščeno lice je stopalo po stanovanju, malo je govorila in še to po poljski. Nikdar mu ni dejala prijazne besede, da, zdelo se mu je celo, da ga gleda z zaničevanjem in ponosom, prav kakor da ga ne rabi, da jo moti in da se je vsilil v njeno familijo.

„Kaj te pač rabim poleg svoje hčere in svojega sina? Pospravi in pojdi! . . .“

,Khuenovščina na djelu, v katerih se je dokazovalo, kako še pri nas vedno cvete Khuenovščina, dasi je izginil grof Khuen.

Sam državni pravnik je prisložil na pomoč pisecu ter takoj zaplenil sam naslov članka in ved stakov v njem. Tako je moral iziti drugi članek pod naslovom »Starja pjesma na nov glas.« Torej: Živila Khuenovščina! △

Belgrajska pisma.

II.

(—ut.) Provizorična vlada, sestavljena iz radikalnih demokratov, podala je absolutno nepotrebno izjavilo. Ona namreč izjavlja, da samo provizorično stoji na čelu državne uprave in da zato ne misli storiti nobenih odločilnih korakov glede oboroženja srbske vojske in gradenja novih železnic, nego da ta vprašanja samo »studira«. Vse to se razume samo ob sebi, ker oboroženje vojske in gradenje novih železnic so tako važna vprašanja, da kaka provizorična vlada, sestavljena iz stranke, ki je sedaj bila v manjšini, ne more nujno delati na njih rešenju, dokler se ne končajo volitve. Potem šele, ako radikalni demokrati dobijo pri volitvah večino, se lahko odločijo za rešitev tega perečega vprašanja.

Spol pa je sedanja vlada kaj radočarna z različnimi izjavami in vse se zdi, da ona niti ni tukaj za drugo kakor za to, da podaja različne izjave, ki nimajo nobenega zmisla. Tako se iz vladnih krogov vedno razglaša, da bodo volitve slobodne, ker najmanjšje nasilje pri volitvah bi pomenilo izigranje konstitucionalizma. Volitve v Srbiji niso bile slobodne za časa poslednjih dveh Obrenovićev, a zadnje volitve, ki so se vrstile v jeseni 1903. l. so bile popolnoma slobodne, kar priznajo vsi in zato bi znani razpis ministra za notranje stvari lahko izstal oziroma razpis sam je bil potreben, ali moral bi biti drugače stiliziran, ker ako človek čita takega, kakor je in ako ne pozna razmer v Srbiji, bi mislil, da razen radikalnih demokratov ni poštenih ljudi v Srbiji. A to ne stoji, ker za politično slobodo v Srbiji so se borili edino radikali, a sedaj se hočejo njih otroci, radikalni demokrati, hvaliti z njihovimi uspehi.

Radikalnim demokratom se mora priznati, da so pošteni ljudje, ali politične prakse nimajo, ker to so vse sami mladi ljudje brez politične preteklosti in zato so se že na prvem sponjem koraku pokazali preveč nespretni. Poštenje samo še ne da človeku pravice, da vodi prvo besedo v politiki, nego mora biti tudi pameten in izkušen — potem šele sme misliti na vladu.

* * *

Liberalna stranka se je še v jeseni preteklega leta razcepila na dva dela: na stare liberalne pod vodstvom Veljkovića in na nacionaliste pod vodstvom

stori ali prenašal najmanjšo nečastnost. Silno hrepnenje po življenju je obšlo baronico; bala se je samega škandala, ker ji je bil njen socijalni ugled nad vse ljub, a še bolj se je bala, da ji baron kaj stori. Solze so ji zalihe oči in jokaje je novič padla pred možem na kolena.

„Bela, odpusti mi,“ je prosila. „In če mi ne moreš odpustiti, prizanesi mi.“

„Kako naj ti prizanesem? Kaj misliš, da bo Slavik molčal? Zame bi bilo najbolje, da te kar tu ubijem.“

Baronica je obupno zakričala, ko je njen mož zopet izdrl sabljo iz nožnice in jo zavijtel nad njeno glavo.

„Molči,“ je ukazal baron. „Ali hočeš vso hišo pokonci spraviti?“

Šel je parkrat po sobi gor in dol.

„Nisem se še odločil, kaj storim. Škandal je neizogiben. Zunaj na hodniku prisluskujejo ženske in te razneso po vsem mestu, kar se je tu zgodilo. In tudi Slavik ne bo molčal. Ako se ločim od tebe, pridev v obopen položaj, ker ob svoji plači ne morem živeti. Najbolje bo, če greva oba pod zemljo.“

Sedel je na stol in uprl roko v dlan, kakor bi se ga bil polastil obup. Boječe je pristopila baronica.

„Bela,“ je prosila, „dovoli mi nekaj besed — poslušaj me samo trenutek.“

Ribarca. Resnega povoda za ta razdor ni bilo in stvar je sestajala edino v tem, ali naj liberalci nastopajo še nadalje pod starim imenom, pod katerim so se že preveč kompromitirali, ali pa naj pustijo svojo preteklost zgodovini in začnejo pod novim imenom novo življenje. Ker se niso mogli zediniti v tem pogledu, so se razcepili na dve stranki in do nove združitve ni prišlo, čeprav so eni in drugi to želeli. Mishilo se je, da je Avakumović najbolj napotil združitvi in zato so ga liberali in nacionalisti izključili, pa vseeno se ni dosegel sporazum in vse je že mislilo, da nastopite pri volitvah dve liberalni stranki, ali sedaj so se končno liberali in nacionalisti združili za skupne kandidate. Pa tudi tako ne bodo mnogo dobili — v najboljem slučaju dvajset mandatov, ali dobrega ima ta združitev vseeno nekaj v sebi: ena stranka manj. Sedaj je v Srbiji takointako toliko strank, ki se načelno zelo malo razlikujejo med seboj, da bi se prišlo lahko še do kakih fuzij, ko ne bi osebnosti igrale tolake vloge v srbskem strankarskem življenju.

Kaj n. pr. deli radikalce in radikalne demokrate? Nič. Program jim je eden in do razdora je prišlo edino vsled tega, ker so nekateri mlajši člani strake hoteli iztisniti nekatere starejše in izkušenjše člane iz vodstva stranke, da bi na njihova mesta prišli oni, in ko se jim to ni posrečilo, izstopili so iz stranke, a za njimi tudi nekaj drugih — in tako je nastala radikalno-demokratska stranka.

Ako se že ne preneha z ustvarjanjem strank posameznih oseb, potem bo v kratkem v Srbiji toliko političnih strank kakor na Bolgarskem, kjer se stranke tudi imenujejo kar po imenih svojih vodij: Stambulovisti, Tončevisti, Cankovisti itd.

Balkanska špecialiteta!

Turška je končno dala Srbiji satiškejko radi hišne preiskave, ki so jo izvršile turške oblasti v stanovanju atjašja srbskega konzulata v Bitolju. Dotični policijski komisar, ki je hišno preiskavo izvršil, je odpuščen pro forma iz službe. Pravim „pro forma“, ker v istini je gotovo samo prestavljen v kako drugo mesto, samo da se ga ne vidi več v Bitolju. Turška je pač pravi enfant terrible za evropske vlade in botaka tudi ostala toliko časa, dokler se ji enkrat energično ne stopi na prste — a to je težavno. Ako bi ena država tudi hotela malo strožje govoriti s Turško, pritekle bi slednji druge v pomoč, ker vse evropske velesile mislijo, da imajo svoje „interese“ v Turški in nobena noč, da bi se vprašanje evropske Turške rešilo enostransko, ker pa do sporazuma ne more priti, mislijo si vse države, da je najbolje, da za sedaj še ostane vse pri starem.

* * *

O domžalskih dogodkih se tudi v srbskem časopisu mnogo piše, a po-

Odpusti mi, kar sem storila. Da ne boš imel sitnosti, odpovej se šarži, pojdiva v drug kraj, in da ne boš odvisen od mene, ti dam polovico svojega premoženja. Še danes ti jo dam — samo prizanesi mi.“

V baronovih temnih očeh je zasvetil blesk triumfa, a hitro zopet ugasnil. Zdaj je bila izrečena odločilna beseda, zdaj je imel baron Tako svojo ženo tam, kjer jo je od začetka hotel imeti. Zdaj je bil mahoma rešen vseh skrb. Polovico premoženja, gotovo več kot stoteden tisoč goldinarjev. Baron je kar šumelo po glavi in komaj se je premagal, da ni takoj sprejel ponudbe svoje žene.

„Idi zdaj domov in počakaj me tam,“ je končno odločil nekoliko manj osorno. „Najprej moram govoriti s Slavikom; prej se ne morem odločiti, zakaj toliko denarja ni na svetu, da bi jaz mogel trpeti najmanjšo pego na svoje časti.“

S temi »patetičnimi besedami« je odšel baron iz sobe in prepustil svoji ženi, da si zagotovi molčečnost živilje in njenih deklet. Še ponosnejše kakor navadno je žel kakor običajno v kazinsko kavarno, silno zadovoljen, da je vso stvar tako izvrstno izvedel in dobil svojo ženo popolnoma v oblast.

(Dalej prih.)

sebno je topel odziv našel poziv, da se podpirajo slovenski tovarnarji slamnikov. Vsi časopisi so iznesli imena teh slovenskih tovarnarjev, a posebno toplo jih pripoveda ugleden belgrajski dnevnik »Trg. Glasnik.«

Državni zbor.

Na Dunaju, 23. junija.

Ako se bodo tudi ostale točke poletnega programa tako naglo dosegne, kakor proračunski provizorij, se zasedanje še prej odgodi, kakor je bilo prvotno določeno.

Za spremembu enotnosti v današnji seji so skrbeli Vsenemci. Govoril je namreč posl. Schönerer v veleizdajalskem duhu. V svojem govoru je izjavil: »Vsi Vsenemci smo anarhisti, in kakor znano, pristaši nemške vladarske rodovine Hohenzollern. Veči oboževalci smo sedanjega germanskega cesarja Viljema II., ki je popolnoma v našem smislu govoril v Marienburgu ponosne besede o slovanski prevzetnosti. Heil Viljemu II., izbornemu Hohenzollerncu! (Vsenemci so burno klicali »heil!«) Upam in pričakujem, da sta naš parlament in naše predsedstvo že v tem napredovala, da proti takim izjavam ne ugovarjata več. Mi smo in ostremo zvesti Bismarckove in pristaši Bismarckove politike. Heil Alldutschland!«

In res se ni nikde oglasil proti takim nezaslušanim demonstracijam, najbrže iz znanih ozirov, ker všenemski vitev v popoldanskih sejah običajno ni nikoli — trezen.

Potem ko sta govorila o provizoriju glavna govornika poslanca Biankini in Borčić ter je bil proračun izročen pristojnemu odseku, je prišel zopet na vrsto posl. Schönerer z nujnim predlogom, v katerem zahteva — ločitev Avstrije od Ogrske. Da se je šlo Schönererju pri tem le za običajni dovtip, o tem priča dejstvo, da o svojem predlogu ni večjih strank obvestil ter ga je sploh liki bombo vrgel v zbornico, ko je bila že napol prazna. Pa še celo izmed 15 všenemških poslancev, ki so predlog podpisali, jih je manjkalo osem. Izkazalo se je, da je izmed 425 poslancev bilo navzočih le 89. Za Schönererjev predlog so glasovali poslanci nemške ljudske stranke, nemški naprednjaki, Všenemci in socialni demokrati. Všenemci in socialni demokrati. Glasovanje se ponovi v pondeljku seji.

Vojna na Daljnem Vztoiku.

Z mandžurskega bojišča.

Kakor se poroča iz Tokija, se je general Linevič že umaknil s svoje prve obrambne točke, kar pa ne znači, da bi ne imel namena, se držati na pozicijah med Kirinom in Čangčunom.

Prva ruska obrambna točka se je raztezala, kakor se vobče sodi, od Cakvakuliena preko Sihagvaja do Posmenhenga.

Gotovo je to, da se sedaj Linevič umiče s svojih prvotnih pozicij z namenom, da se ustavi v močno utrjenih pozicijah med Kirinom in Čangčunom, nadejoč se, da bo med tem dobil toliko okrepiljenja, da bo lahko uspešno kljuboval vsem japonskim navalom.

Po poročilih iz Šanghaja pa je Linevič svoje skrajno desno krilo umaknil do železniške proge v bojni, da bi je Japonci ne razdejali.

Ta ukrep dokazuje, da je Linevič določil za svojo glavno obrambno točko ozemlje med Kirinom in Čangčunom.

»Daily Telegraph« poroča med drugim v svoji brzovkvi in Moja: V tem momentu je položaj Linevičev nevarnejši, kakor je bil položaj Kuroptkinov pred bitko v Mukdenu. Linevič je zlobiljen, ker se ni posrečil obkolni namen generala Miščenka.

Govori se, da je ruski vrhovni povoljni v velikih skrbih zaradi

obrambe železniške proge. Linevič je prepričan, da imajo Japonci namen, s prihodnjo svojo operacijo izolirati Vladivostok; zato se je odločil, da se za vsako ceno upre japonskemu prodiranju v Harbinu. Znano je, da je dobil iz Petrograda ukaz, da mora na vsak način zabraniti, da bi Japonci stopili na ruska tla.

Pred nekaj dnevi se je sestal v Hunčulinu vojni svet ruskih generalov, ki je trajal izredno dolgo. Med tem so dospela znana očenja v Harbin, na Sungari, v Čangtu in v Kirin. Rusi delajo noč in dan na utrdbah in polagajo mine.

Maršal Ojama poroča.

Uradno se razglasi, da je neki japonski oddelek 19. t. m. osvojil Linenah, ne da bi naletel na kak odpor. Japonski voji so nato zasedli Jiangmulin, severozahodno od Vejinjanpumena, ter pregnali sovražnika, ki se je umikal po cesti, ki vodi v Kirin. Neki drugi oddelek je 19. t. m. pregnal sovražnika iz Jiangmulinga, deset milij severno od Vejinjanpumena, in osvojil holme severozapadno od Suanmiaotsa, ki leži severno od Jiangmilinga. Ta voj je potisnil sovražnika iz pozicij na severu in severovzhodu.

V okolici Čangčuna je prodrl neki japonski oddelek do železniške proge, pregnal Ruse in osvojil holme južno od Suanmiaotsa, 18 milij severozahodno od Čangčuna. Obe stranki ste imeli v teh bojih samo nesnatne izgube.

Iz severne Koreje.

Kakor se poroča »Daily Telegraph« iz Šanghaja, so Japonci v severni Koreji več tisoč Rusov z artiljerijo potisnili proti severu ter v tork zasedli Kijongsong. Sodi se, da je na to, da so se Rusi umaknili iz Kijongsonga, mnogo vplivala vest o katastrofi, ki je rusko brodovje zadelo v Korejskem prelivu, kakor tudi, da je bila njih armada slabno prekrabljena z živežem in streličjem. Ob reki Tumen se nahaja še majhen ruski voj, toda tudi te se bo moral v najkrajšem času umakniti, ker pridržajo japonski oddelki neprestano proti severu.

Rožestvenski in Nebogatov.

Admiral Rožestvenski je še vedno, kakor se poroča iz Petrograda, v nevarnosti. Težki rani na glavi in nogi se še vedno niste zacetili. Admiral bo morda okreval še v treh mesicih. Nasprotno pa veste, da so mu moralni odrezati nogo, ni resnična.

Admiral Nebogatov pa je baje, kakor se čuje, zblaznel.

Preiskava radi kapitulacije Port Arturja.

Iz Petrograda poročajo: Preiskovalna komisija o kapitulaciji portarturške trdnjave je preštudirala vse dokumente in prišla do prepričanja, da je bila kapitulacija neizogibno potrebna, ker ni bilo pričakovati pomoči niti s suhe, niti z morske strani. Ker se včina priča nahaja v japonskem ujetništvu, je komisija začasno ustavila svoje delovanje.

O mirovnem vprašanju.

Iz Petrograda javljajo: Po tistem dospelih poročilih z bojišča ni nobene nade, da bi se sklenil mir ali premirje. General Linevič neče o tem ničesar slišati in upa trdno, da se položaj v kratkem spremeni v korist Rusov.

Iz Rusije se pošiljajo velike množice mladih vojakov na bojišča. Več vojnih poročevalcev se je zopet vrnilo na Daljni Vztoik. Ruski vojni slikar, Kravčenko, se je te dni odpeljal na ravnost k Lineviču, ki ga je povabil k sebi. Tudi to je znak, da še ni blizu konč vojne.

Razmerje med Avstrijo in Ogrsko.

Dunaj, 23. junija. Za prihodnji tork je sklican Derschattov odsek. K seji pride tudi ministrski predsednik baron Gautsch, ki bo razložil stališče avstrijske vlade napram perečim ogr-

skim vprašanjem. — Iste dne se konstituiira tudi avstrijska kvotna deputacija, toda delovati ne začne, dokler si Ogrska ne izvoli kvotne deputacije.

Položaj na Ogrskem.

Budapešta, 23. junija. Baron Fejervary se je v ministrskem svetu upiral, da bi podal demisijo, toda vsi ostali ministri so mu dokazovali, da bi bilo protizakonito in

baron Gautsch je pri sestavi svoje izjave gledal na to, da se ne zameri ne Čehom, ne Nemcem in da zadovolji ene in druge. In to se mu je tudi posrečilo. Izjava ministrskega predsednika ima tudi za nas Slovence svoj pomen in sicer po tem, da nastaja izjava popolnoma ignorira. Gautsch je govoril o vseh mogočih rečeh, o avstro-ogrski nagodbi, o kvotni deputaciji, o krizi na Ogrskem, o minoletem zasedanju češkega deželnega zbora, o spravi na Češkem in o spravi na Moravskem, o šlezijskem deželnem zboru, o pruskem kardinalu Koppu, o nemških uradnikih na Češkem, o čeških paralekah v Tešinu in o poljskih paralekah v Opavi, o vodnih cestah in še o raznih drugih rečeh, ki so za Čehe, za Poljake in za Nemce ter za Italijane perečega pomena — samo slovenskih narodnih, kulturnih, političnih in gospodarskih želja in pritožb ni omenil niti z besedico. Čehom je obljubil, da predloži jeseni zakon o češkem uradovanju; Nemcem je obljubil, da ostane sedanj način ravnoopravnosti nedotaknjen, dokler se potom odpovedanega zakona ne uredi. Tudi Slovenci imajo v jezikovnem oziru silnih pritožb, zlasti glede Štajerske in Koroske — ali za nas neče Gautsch ničesar storiti. Ker primanjkuje na Češkem nemških uradnikov, je Gautsch obljubil Nemcem, da jim pomaga s tem, da premeni postopanje pri sprejemu v drž. službo v svrhu, da bodo v nemških krajih poslovali samo nemški uradniki, dočim je Čehi potolaži v obljubo, da se v tem oziru pridobljene pravice ne bodo prikrjale. Tudi mi Slovenci imamo glede uradnikov bridičkih pritožb; na slov. Štajerskem in Koroskem se sistematično nastavlja tuji uradniki in sistematično izgajajo slovenski uradniki. Slovencem se godi tu vnebovijoča krivica in ministrski predsednik je s svojim ignoriranjem slovenskih pritožb pokazal, da hoče ta sistem še nadalje prakticirati. Čehi zahajajo na Moravskem svoje vseudišče, Nemci temu nasprotujejo. Vlada si je pomagala s tem, da je Moravski obljubila dve univerzi, eno češko in eno nemško. Na jesen bo vlada po Gautschevi obljubi zahtevala 25 milijonov kron za univerze Čehom, Nemcem in Italijanom. Nemci imajo že pet vseudišč in zdaj je pol milijonu moravskih Nemcev obljubljeno novo vseudišče, dočim vlada ignorira zahtevo slovenskega naroda, da se mu ustanovi vesaj tako nujno potrebna pravna fakulteta. Še več! »Slovenec« je poročal, da je šel dr. Šusterič v imenu »lepega kluba« k ministrskemu predsedniku in je zahteval, naj poda vlada glede pravne fakultete v Ljubljani tako izjavo, kakor glede češkega vseudišča na Moravskem. A kaj je storila vlada? Ministrski predsednik je to zahtevo kratkomalo odklonil in je dr. Šusterič ven vrgel. Nismo letošnji zajci in nikakor ne precenjujemo važnosti označene Gautscheve izjave. Besede so poceni in od besed in dejanj je v Avstriji pot vedno dolga, toda to prezirljivo ignoriranje slovenskih zahtev je tako, da se mora pribiti. To ignoriranje kaže, česa smo pričakovati od Gautschevega ministrstva. Nas ne zadeva nobena krvda, da se upa Gautsch na tak način prezirati naše najvažnejše zahajev. Vemo, da bi se to ne moglo zgoditi, če bi bila slovenska državnozborska delegacija združena v enem klubu in bi v narodnih vprašanjih nastopala enotno in solidarno. Vedeli smo to v naprej in zato smo koj po zadnjih državnozborskih volitvah odkrito in pošteno se zavzeli za to, naj bode na Dunaju pozabljeno, kar nas loči in naj se vasi slovenski poslanci združijo na skupno

delo v vseh skupnih narodnih zadevah v skupno organizacijo. Rekli smo, naj ostane doma, kar nas loči in naj delujejo poslanci na Dunaju z združenimi močmi na uresničenje tega, kar imamo skupnega. A klerikalci so v svoji neskončni nadutosti očabno zavrgli ta gotovo o velikem samozatajevanju pričujoči predlog in dr. Šusterič je progglasil, da s slovenskimi liberalci ne sedi pri eni mizi in da bo njegov klub že brez liberalcev vse dosegel, kar potrebuje slovenski narod. Vzprisko Gautscheve izjave se pač lahko vprašamo: Kaj je dosegel lepi klub? Ta klub spada med večje parlamentarne klube, a vendar nima niti sence vpliva, nima niti toliko veljave, da bi izposloval najmanjšo stvarco, niti toliko ugleda, da bi izposloval le teoretično pripoznanje, da imamo Slovence pravico do svoje pravne fakultete. Ta klub ima pismeno pogodbo z velikim klubom glede solidarnega postopanja, a zavezniku se ne zdi vredno, da bi se držal te pogodbe; ta klub pošle svojega načelnika k ministrskemu predsedniku prosit za zgolj akademično obljubo, a ministrski predsednik ga vrže po stopnicah. To je sad bedaste strankarske zagrizenosti kranjskih klerikalcev, ki niso hoteli sedeti z liberalci pri eni mizi in pustiti strankarske prepire doma — a krivi so te mizerije in brezplodnosti že bolj tisti žalostni kratkovidni politični diletantje iz drugih jugoslovenskih krovov, ki so se iz strahu za svoje mandatke in iz drugih mednarodnih nagibov dali ugnati v kožji rog in zatajivši svoje instinktivne slutnje šli pod korobač dr. Šusteriča. Zdaj, ko je Gautsch vrgel Šusteriča po stopnicah in v svoji programatični izjavi popolnoma ignoriral vse slovenske in hrvatske postulate, se pač klerikalci ne bodo mogli več izgovarjati, saj morajo sedaj tudi slepe sposnati, kako hudo delstvo so kranjski klerikalci in njihovi zavezniki storili tisti dan, ko so ustanovili lepi klub. Hoteli so izolirati slovenske napredne poslanice — zadeli pa so slovenski in hrvatski narod in mu provzročili toliko škode, da je ni mogoče popraviti.

— **Še enkrat demžalski dogodki.** Včeraj je minister notranjih del grof Bylandt-Rheide v poslanski zbornici odgovoril na interpelacijo glede dogodkov v Domžalah. Najbolj zanimiv je ta odgovor zaradi tega, ker nam priča, kako funkcionira uradni aparat, kadar imajo uradne osebe slabo vest in bi rade prikrite in utajile svojo krivdo. Minister je v bistvu ponovil samo to, kar je bila pred nekaj dnevi pisala »Laibacher Zeitung« in »Laibacher Zeitung« je popisala dogodke tako, kakor so jih predstavljali orožniki in uradniki, ki bi radi sebe oprali in od sebe odvalili vso krivdo. Princip pri vsem temporočanju je, da resnica ne sme na noben način na dan priti. V tem oziru so vse enih misli, kar jih pride pri tej stvari v poštov. Ravno v domžalskem slučaju pa so na razpolago take priče, da uradne zvijaže ne bodo doli pomagale. Resnica mora na dan. S kakimi zvijažami si je minister pomagal, pričajo nekateri zgledi. Minister je trdil, da »nach den lokalen Verhältnissen kaum irgend welche Ruhestörungen gewärtigt werden konnten«. S tem hoče menda opravičiti dejstvo, da se je pač prepovedala sokolska slavnost na Dunaju in izlet Murskega Sokola v Ormož, ne pa tudi nemška provokacija v slovenskih Domžalah. A ta izgovor je puhel. Če ni bilo pričakovati protidemonstracij, čemu se je pa potem orožništvo pomnožilo? Resnica je ta, da so Tirolci kot pijavke in izkorisčevalci v Domžalah skrajno in po pravici sovraženi. Vlada je to vedela, vedela je tudi, da pride do demonstracij in

je zato pomnožila orožništvo. Postopanje pri demonstraciji je pokazalo, da bi bili vladni organi raje vse pōstreliti dali, kakor pa da bi bili sneli frankfurtske zastave. Vladno načelo je: Nemcem ne sme Slovan nikdar in nikjer provocirati s kakšno narodno prireditvijo, če to storiti, ga smejo Nemci pobiti, ne da bi se jim radi tega skrivil kakšas (glej Celje); nasprotno pa imajo Nemci pravico, da smejo Slovane na najprednjejši način izvzvati kolikor hočejo in če se Slovani temu upro, so pripravljeni žandarji, da gredo nad Slovane z bajonetni in streljajo nanje, samo da se nemška provokacija do konca izvrši. Potem pa pridejo še uradni listi in ministri in zavijajo in pačjo resnico, samo da predstavijo nemške provokaterje kot nedolžne žrtve! To je sistem v Avstriji, tako se je vedno postopalo in tako se postopa tudi sedaj ko se gre za Domžale. In vse je dobro, da le pomaga. Nemci so v Domžalah demonstrirali s frankfurtskimi. Ko bi jih Slovenci ne bili videli, bi ne bili mogli zahtevati, naj se odstranijo. »Laibacher Zeitung«, hoteč predstavljati Nemce kot nedolžne ovdice, je pisala, da so se frankfurtske videle od zunaj samo z nekaterih krajov; minister je šel še dalje in imel predrznost trdit, da se frankfurtske zastave od zunaj sploh niso videle. Isto tako je s streli. Niti »Laibacher Zeitung«, niti minister nečeta vedeti, da je prvi ustrelil neki nemški biciklist in da so potem Nemci streli na Slovence od spredaj in od zadaj, iz nemške kazne in iz nemške šole. To se zasukava tako, da se je enkrat ustrelilo na Nemce enkrat na Slovence. Bog ne daj, da bi se priznala resnica, po pričah dozna resnica, da so streli samo Nemci in orožniki, Slovenci pa da niso streli. Iz previdnosti je minister dostavil »Näheres konnte nicht erhoben werden« — tako si je pustil odprtta vrata za slučaj, da bi stvar vendar prišla pred sodišče in bi se dokazala neresničnost uradnih trditv. Najprednjeje pa se postopa glede težko ranjenega Sedeja. Kakor se je postopalo s tem možem, ki ni nikomur skrivil lasu, to je škal vseh škandalov. Tu se je pokazala orožniška brutalnost in uradna zvijažnost v najznačilnejši luči. Minister je trdil, da je Sedej hotel orožniku vzeti puško in da mu je žandar prebodel stegno zato, da ni prišel ob orožje. Sedej pa da je pozneje padel in si pri tem zlomil nogo. To isto trdi tudi uradni popravek, ki nam ga je poslalo orožniško zapovedništvo in ki smo ga včeraj priobčili. Takom inistrovatrditev, kakor trditev uradnega popravka orožniškega zapovedništva je flagrantna neresnica. Mi imamo popolnoma neprizadete priče, ki so pripravljene izpovedati, da se je stvar tako vršila, kakor smo jo mi popisali in nič drugače. Tudi povemo brez ovinkov, da spravimo ta slučaj na tak alina oni način pred sodiščem, ker hočemo, da se pod prizgo zaslišijo naše priče. Pred sodiščem pride stvar čisto gotovo in tedaj se bo razkrinkal ta konglomerat zvijač in neresnic, s katerimi se zdaj moti javnost.

— **Dr. Tavčar in Alojzijevič.** Dvorni svetnik Šuklje je dr. Tavčarju v parlamentu očital, da njegov zagovor Frančiču ničesar pomagal ni. S tem je dvorni svetnik pokazal, da je zabit kakor kak gorjanski kmet, ki tudi meni, da pravde izgubiti ne more, če si vzame advokata. Moj Bog, če bi vsak, ki umori svojo ženo, veselo oproščen bil, ako si plača odvetnika, potem bi pri potrobnih obravnavah sploh nikdo ne bil obsojen, ker mora vsled zakonitega predpisa dotični obtoženec vselej zagovornika-odvetnika imeti! Potem bi morda že dvorni svetniki svoje žene brez skrbi pobijali! Slava, ki si jo je pridobil Šuklje, pa ni dala spati poštenjaku Žitniku! Ker ni imel drugih argumentov za zvišanje že itak mastnih duhovniških plač, pa je navedel, da je bil dr. Tavčar dve

leti v »škofovih hišah«. In zategadelj naj se popom plače povisajo! To je pa že zadnji vseh argumentov! Pa tudi ta je strgan! Komaj si je namreč dr. Tavčar ustanovil svojo pisanino, obrnil se je do tedanjega škofa in poznejsega kardinala Missia ter mu izrekel željo, da bi rad plačal, kar je svojšas v Alojzijeviču zajedel. Missia mu je sporočil, da z vse to ne more ničesar razunati, da pa boste Alojzijevič docela poplačane, če da dr. Tavčar za noviklavir, kojega so bili v Alojzijeviču ravnopravno tedaj naročili, 800 K. Dr. Tavčar je teh 800 kron poštano plačal ter menil, da je zadeva za vedno urejena. A včas temu dr. Žitnik očita salato in sihol, s kajima se je mastil in v škofov hiši. Ali ni to ravno tako, kakor če bi ti trgovci kot nekaj velikodušnega očitali hlače, kateri si pri njem kupil in draga plačal? Pač res, pop je pop, tudi če ga ovreš!

— **Kateri držav. poslanci vestno zastopajo v poslanski zbornici na Dunaju koristi svojih volilcev?** Poslednje zasedanje državnega zborna nam jasno priča, kako malo se brigajo klerikalni slov. državni poslanci za koristi svojih volilcev. Državni poslane dr. Andrej Ferjančič se je z vso vremena zavzemal za podaljšanje kamniške železnice v Savinjsko dolino, za železnicu v Idrijo, in za zgradbo novih železnic Školja Loka-Železniki in Kranj-Tržič. Dr. Ivan Tavčar poteza se v železničnim odsekoma za podaljšanje vipavske železnice in podpira poslanca Plantana, ki deluje za belokranjsko železnicu. Kaj pa klerikalni, kranjski državni poslanci? Niti eden ne zine besedice v prilog interesom svojih volilcev. Notranjska ima toliko potreb, kakor nobeden drugi del kranjske dežele, toda notranjski državni poslane Nace Žitnik mesto, da bi se zavzemal za te potrebe, se raje poteza za zvišanje duhovskih plač in zvišanje davkov. Ubogi slovenski kmeti, kateri bodo še nadalje pošiljal na Dunaj v poslansko zbornico take poslance, kakor je Nace Žitnik, ker ti skrbijo le za farško bisago, a kmetske potrebe so jih deveta brig.

— **Učiteljstvo demonstrira proti škofu.** Z dežele dobivamo poročila, da učiteljstvo ne mara iti ofisialno k sprejemu škofa. To je bilo že v več krajih, kakor tudi v Škofji Loka. Nespametno bi bilo tudi, da bi učitelji hodili pozdravljati tistega, ki je morslična opora obstrukcije v deželnem zboru in ljudi preganjalec učiteljstva in šole. Nekateri učitelji so šli k sprejemu škofa, ker so mislili, da morajo iti. To pa ni res. Nihče jih ne more siliti in nobena postava ne pravi tega. Popolnoma brez potrebe je potem hoditi poljubljati roko, ki nas tepe. Nezaveden je vsak učitelj, ki gre k sprejemu škofa. Edino šolsko poslopje, oziroma šolsko sobo mora dati na razpolago za izpravjanje izverouka. Otreko o tem obvestiti je dolžan katehet, kakor tudi jih nadzorovati, ker verouk spada v področje veroučitelja. Solarje voditi h sprejemu ni nihče dolžan, to naj stori katehet. Učitelji niso »aufseherji« ali »policijski katehetov. Sploh naj deželni šolski svet že enkrat definitivno odloči razmerje katehetov do šole, ker ti ljudje si dovoljujejo vse mogoče stvari in šolsko mladino izrabljajo za štažo raznovrstnim klerikalnim priredbam.

— **„Slovenec“ se zgraže,** da so bile na Telovo odprte nekatere trgovine po Ljubljani in hitro osnjujejo svojo katoliško ljubezen do trgovskih uslužencev. Mislimo, da je greh na tako velik praznik delati samo za liberalce, za klerikalce ne, ker so v detretki delati v hotelu »Union«, ki je skozinsko ves klerikalno. To seveda pri »Slovenec« ne vzbuja nobene pozornosti!

— **Domžalske novice.** Kakor vsako kvaterno nedeljo, tako so imeli tudi v nedeljo 18. t. m. ob 8 uri domžalski Tirolci na Goričici nemško cerkveno opravilo. Pet minut pred osmo uro se je opravilo nekaj domačih mladeničev v zvonik in pričeli

pritrkavati. Istim Tirolecem na čast, ki delajo z vsemi močmi na to, da bi Domžale ponemčili, Vas pa pognali po svetu za kruhom, ste pritrkavali! Sram Vas bodi! Ali ne vidite, koliko Tirolev se vsako leto na novo naseli v Domžalah? Ali ne vidite, da tovarnari privandrine novince dva trikrat bolje plačujejo, ko domačine, ki so v slaminkarstvu že izurjeni? Ali ne vidite, da Vas isti Vaši učenci prezirajo, zaničujejo in psujejo na najgrši način? Ali ne vidite, kako tovarnari protežirajo Tirolev, ko jih imajo celo leto v službi proti dobrni plači, Vas pa odpuščajo iz službe, kadar jih ravno dela zmanjka, po zimi ali po letu? In da ne morete izstopiti iz službe če se Vam drugje boljša ponudi, jim morate puščati kot kavcijo del že tako pičlega zasluka, ki Vam ga izplačajo, kadar se jim zlubi baciti Vas iz varne! Ali izrabljajo kje na svetu kako ljudstvo tako sramotno, ko izrabljajo Tirolci Vas? Z delom Vaših rok si zbirajo stotisočake, zidajo palače v največjih mestih in postavljajo vile po Tirolskem. Vi pa stradate in mislite, da so Tirolci Vaši največji dobrotniki! O, le hlapčujejte jim še naprej za tiste tri kronicice, ki jih ob svoji hrani zasluzi na teden! Le častite jih, saj v dvajsetih letih ne bo več nobeden Slovenec dobil dela v nemški tovarni, ker bo dosti Tirolev, kvečemu za hlapce Vas bodo še jemali. Le hlapite tudi prodajat svoja posestva Tirolcem, da bojo čim preje vse Domžale nemške in da bodo vsaj Vaši otroci, če ne že Vi, deležni časti, da bodo še kot hlapci na Tirolsko v koših gnositi! Ne pozabite pa slaviti pri tem tudi Slovencev, ki vse to vidijo in vedo, in ki si pridobivajo posebnih zaslug za okrepljenje nemškega življa v Domžalah. Zaslug so si pridobili slovenski gospodarji, ki imajo sinove in hčere, in ki so prodali svoja posestva Tirolcem, svojim otrokom pa kupili tirolske koše še več pa slovenski mešetarji in župani, ki love Slovence v tirolske zanke; vsičas zasluzi v tem oziru tudi slovenski beneficijat, ki za par sto kronic pojihno hujše ko židje, in tako zapira slovenskim delavec oči, ravno tako pa tudi slovenski škof, ki v Domžalah največjo častjo sprejme Tirolev, ki ga komaj vsake kvatre enkrat v cerkev. Vsi ti pomagajo uklanjati slovenske hrble pod tirolske koše, ker jim je izvzemši prve njihov mošnjiček še vedno odprt, ker še vedno potrebuje njihovo pomoč! — Pa da preidem k stvari. Ob osmih se je potem pričela nemška propoved, in vse opravilo se je poten klub veliki bojazni in strahu Tirolev beneficijata in kamniškega glavarstva brez nezgode končalo. Le toliko na omenim, da je bila cerkev tako prazna da še nikoli ne tako, da je bila še o tem, ki so bili v cerkvi, večina Slovencev, in da od Tirolev poleg najbolj pebožnega tovarnarja, škofovega prijetnika, tudi več druzih ni bilo opaziti. Sicer so pa še od teh, kolikor jih bilo, nekateri še pred mašo odšli v cerkev. Beneficijat Bernik se je tak bal demonstracije, da je že teden prej pretel v cerkev: »Kdor se predržne v cerkvi kaj storiti, bo dobil najmanj 5 let zapora.« Mislim, da je bilo vse pravje odveč in sploh se je zdelo ljudje to kot nekako izzivanje in norčevanje iz domačinov, ki so za zgradbo cerkvi in pokopališča ter za ustanovitev župne toliko žrtvovali, da že ne more več. Okrajno glovarstvo v Kamniku pa poslalo v svoji skrbi za Tirolev Domžale o semajnstvo orožnikov in komisarja barona Lazzarinija, ki lazil okoli cerkve in farovža, pa so prišli le na uro gledati. Toliko ne delijo in v opomin slovenskim Domžalem. Ljudje se tukaj vprašujejo, kakda je naš postajenacelnik posodil žležnične plačte za slavost, se je vršila pod pruskimi zastavami. Ali mu je c. kr. žel. direkcija v Beljku to dovolila ali ne, nam ni znani vsekakdo je pečudno, da se posojil žležna last za pangermanske veselice. Naj še omenimo da je dotični urnik, ki je bil Nemeem poso-

plahte, in ki je „zwa a Kraonar“, ki se pa sramuje, da je „a Kraonar“, med demonstracijo proti vsemenskim sanjačem brzojavil v Ljubljano po pomoci, češ, da je „Staatsgut“ (posojene plahte!) v nevarnosti. — Kakor pravijo, se naš župan smoli okoli nekaterih bogatejših slovenskih posestnikov. Vzrok so morda obč. volitve, ki se bližajo. — Kakor je znano, je naš beneficijat Bernik lansko leto obljudil 1000 K tistem, ki mu dokaže, da je obljudil Tirocem, da bo vpeljal nemško službo božjo. Ker je pa beneficijat zdaj to sam dokazal, konstatiram, da ni dolžan nikomur dati obljudjenih kronic, ker se samoobsebi razume, da je misil na prvega, ki mu dokaže.

Solske vesti na Štajerskem. Razširijo se: štirirazrednica v Št. Lovrencu v Slov. goricah v šestrazrednico in štirirazrednici na Ponikvi ob južni železnici in v Rušah v petrazrednici. V pokoju je šel vodja enorazrednice v Pleševu Jerej Pavlič.

V začasni pokoju je šel davkar v Gornjem gradu Ivan Šumenjak.

Odbora za veliko Prešernovo slavnost dne 16. julij. imata danes popoldno ob 6. (dame) in ob 7. (gospodje) važno sejo, na kateri se dolobi glavne točke spored ter se označi natančno delokrog posameznih odsekov, oziroma posameznih članov odbora. Poročati moramo, da je imel zavajni odsek že več sej ter da je sklenil mnogo presenetljivih točk programa, o katerih sporočimo svoječasno. Tačko se je konstituiralo reklamni odsek, čigar delovanje se začne pravzaprav šele s prihodnjim tednom. Odbor dan deluje že kako marljivo ter so gg. načelnice z izvrševanjem sklepov že začela. Prešernova slavnost dne 16. julija t. l. bo v izdatno večjem slogu kakor prva Prešernova veselica v »Zvezdi«; zato se bo vršilo že več odborovih sej, h katerim naj blagovijo prihajati gg. člani polnoštevilno.

Seja odborov za Prešernovo veselico. Opozorjamovno, da ima damske komite danes zvečer ob 6. uri svojo sejo v »Mestnem domu«. Gospodje se zbero istotam ob 7. uri. Vljudno se prosijo vse dame in vse gospodje, ki so v odboru, da se te seje zanesljivo udeleže!

Skupne pevske vaje vseh štirih ljubljanskih v »Zvezki slovenskih pevskih društev« stojajočih pevskih zborov: »Glasbena Matica«, »Ljubljana«, »Merkur in Slavec« za koncert dne 9. julija o priliki skupščine odposlancev, se bodo pod vodstvom zveznega pevovodje g. profesorja Mateja Huba prihodnji teden tako vršile: V ponedeljek, dne 26. junija ob 8. uri zvečer v pevski dvorani »Glasbene Matice« vsi II. basi vseh štirih društev; v torek, dne 27. junija ob 8. uri zvečer istotam vsi I. basi vseh štirih društev; v sredo, dne 28. junija ob 8. do 9. ure zvečer istotam vsi I. tenorji, od 9. do 10. ure vsi II. tenorji vseh štirih društev. Upravni odbor »Zvezca« najnujnejše prosi, da blagovale vse gospodje pevci sigurno in točno zahajati k skušnjam.

Za Prešernov spomenik so v Novem mestu darovale gospe: Zinka Morava 10 K, A. Kalčič 6 K, A. Ogoreutz 5 K, Keritzky 4 K, Hočevčar 4 K, Berta Vojska 4 K, A. Kogler 4 K, Pfeifer, Darmisch, Levičnik po 3 K, Guzelj, Horvat, Bruner, Saboty, Božič, Tuček, Guštin, Windischer, Oblak, Kopač, Ogrin, Češelič po 2 K, Ogoreutz, Vencajz, Mikolič, Košiček, Hladnik, Recelj, Perko po 1 K, gospice: Detela 5 K, Vašič, Barboreč M., Linca Umek po 1 K. Skupaj 85 K, s prejšnjim 160 K = 245 K.

Izlet Srbov na Slovensko. Iz Belgrada se nam piše: Kakor ste bili že obveščeni, so Belgradčani sklenili, da posetijo letos Slovence in si ogledajo njihovo domovino v zahvalo za to, da se je lani toliko Slovencev udeležilo kronanskih svečnosti in jugoslovanske umetniške razstave. Sprva so nameravali Srbi prrediti izlet 7. julija, kakor je »Slovenski Narod« že poročal. Ko pa je pravljilni odbor dobil v roke določenštvo Vašega lista, v kateri nasvetujete Srbov, da bi priredili svoj izlet v času, da bi se lahko udeležili velike Prešernove veselice, se je ta nasvet sprejel z veliko hvaljenostjo in se je definitivno določilo, da se izlet prredi v dne 14., 15., 16. in 17. julija. V pravljilnem odboru za Slovensko so ti le gospodje:

dr. Jovan Cvijić, vsečiliški profesor, Marko Vuletič, trgovec, Milutin Stepanovič, član »Glavne državne kontrole« in dr. Vladislav Ribnikar, urednik »Politike«. Ta odbor se bo v kratkem obrnil v Ljubljano, da se dogovori o podrobnostih programa. Dosedaj še ni ničesar drugega določenega, kakor da si izletniki ogledajo Postojnsko jamo, ako mogoče, tudi Bleč, in da se udeleže v Ljubljani Prešernove veselice. V celiem mislijo Srbi ostati na Slovenskem tri do štiri dni. Izletniki bodo imeli sabo svojo godbo. Kakor čujem, se bo izlet udeležilo zlasti mnogo častnikov in mnogo drugih veleuglednih oseb vseh krovov in stanov. V Belgradu se govorji, da nameravajo tudi Hrvatje prideti na Prešernovo veselico poseben vlak v Ljubljano. Ako je ta vest resnača, in Vam v Ljubljani bo to že gotovo znano, boste imeli na Prešernovu veselicu gostov iz vseh jugoslovenskih zemelj, zakaj ni izključeno, da bi se našemu izletu ne pridružil tudi kakšen Bolgar. In ako bodo na Prešernovu svecanosti v bratski ljubavi združena vsa jugoslovenska pleme, bo to najlepša proslava pesnikovega spomina!

Dramatična šola, ki jo bo vodil g. Ant. Verovšek, se v kratkem otvorí. One gospice in gospodje, ki že vstopiti v šolo, naj se zglaše pri g. rež. Verovšku, ki sprejema priglase in vpisuje učence v šolo o delavnikih od pol 8. do pol 9. ure zvečer ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 11. ure dopoldne v sobi »Dramatičnega društva« v »Narodnem domu.«

Za pisatelja Podravškega je postala gospica Elza Watzak, poštna uradnica v Litiji, 16 K, nabranih v gostilni pri Robavsu, in Neimenovan 4 K, nabranih v veseli družbi pri g. Vrbici na Logu. — Vsem plemenitim darovalcem iskrena zahvala!

Vojaško skladische in bivša vojaška bolnica na Dunajski cesti utegneta morda že letos izginiti. Zakon, s katerim se pooblašča arar, ti dve stavbi s krasnim svetom, ki sega do I. gimnazije, prodati, je odobren in prodaja se najbrž že v kratkem izvrši. Ta najlepši prostor v Ljubljani pride, kakor vse kaže, v roke Kranjske stavbinske družbe. Ta namerava svoj hotel »Pri Maliču« prezidati in iz hotel-skih prostorov napraviti stanovanja, iz gostilniških prostorov pa prodajalne. Na vogalu Franc Jožefove in Dunajske ceste sezida nov hotel, ostali svet pa hoče parcelirati in imen menda že celo vrsto kupcev. Pač škoda, da pride ta krasni svet v nemške roke.

Nemška nesramnost. Pred kratkim smo poročali, da »Südmärk« predzno berači okrog Slovencev, da bi dobila kod tak kak groš. Nemci so v tem oziru res podjeten narod. Za Südmarkovci pa nikakor ne zaostajajo Nordmarkovci, ki bi radi ponemčili Čeha na Češkem in v Šleziji. Ti gospodje so toliko predzni, da posiljajo v Ljubljano slovenskim tvrdkam beraške prošnje, da bi jim Slovenci pripomogli s svojim denarjem nadaljevati nemško prodiranje z ustavljanjem nemških šol med Čehi. To je že vrhunec nesramnosti! Ako more kak Slovenec kaj denarja upreti, naj ga daruje naši prekoristni šolski družbi sv. Cirila in Metoda, narodno izdajstvo pa stori, kdo daruje le en vinar tem zagrizenim sovražnikom Slovenstva!

Cene v ljubljanskih gostilnah in kavarnah. V Ljubljani se nahaja mož, ki sedaj razmišlja, agitura in se peha, kako bi pridobil gostilničarje in kavarnarje za to, da bi zvišali običajne cene. Kavarna pr. bi ta mož rad zvišal za 4 v., tudi cena drugih pijač in jedi naj bi se zvišala, samo za plzensko pivo, ki je pijejo pač samo dobro situirani ljudje, naj bi ostala nespremenjena. Resnici na ljubo moramo konstatovati, da se domači gostilničarji in kavarnarji nič ne ogrevajo za to zvišanje cen, ker slutijo, da utegne cela stvar imeti zavraten namen, ki jih zna spraviti v škodo. Za danes opozarjam na to agitacijo, posvečali ji bomo pa tudi še v naprej vso pozornost in če treba se prav energično oglasili. Še tega nam treba, da bi tujci spili v Ljubljano in začeli svoje delovanje s tem, da izpostujejo zvišanje cen.

Iz tukajšnje deželne vinske kleti se nam piše: Kakor je bilo pričakovati, se je zbral tudi pri zadnji, javni vinski pokusu in prav veliko odličnega občinstva raznih krovov in stanov, da vzame za nekaj mesecov slovo od prostora, v katerem je prebilo mnogo veselih večerov. Priponimo, da se namreč do jeseni ne bodo več vršile javne vinske pokusnine, pač pa bo klet še vedno na razpolago za ključenim družbam, odnosno posameznim interesantom, zlasti tujim, ako se dotočni zglase vsaj en dan poprej pri ravnatelju e. kr. kmetijske družbe g. G. Pirču, ali pri vodju deželne kleti g. Fr. Gombau pri deželnem odboru

(deželni dverec). Nadaljnje kupčijsko posredovanje se bo vršilo kakor dosedaj; in tudi vinu, ki so še v kleti na razpolago se bodo oddajala reflektantom v začeljih množinah.

III. velikanški semenj v Rožni dolini se vrši nepreklicno dne 2. julija t. l. Pričetek v soboto zvečer z mirozovom in bakljado, izvršitek v pondeljek. Ker pripada prebitek za olepšanje nove naselbine, gotovo ne bo nikdo zamudil prilike, ogledati si ta svetovnoznan semenj z običajno veselico.

Veteransko društvo imajo zdaj že tudi v Št. Vidu nad Ljubljano. Dosluženi vojaki so precej radi pristopali k temu društvu, ker ima vsak še nekaj lepih spominov na tista vojaška leta in se kolikor toliko rad postavlja v uniformi. Poleg tega se pa vsak načela Bog ve kakih podpor za bolne člane. Volili so si načelnikom nekega mizarja, ki se ni naučil niti svojega maternega jezika, še manj pa nemščine. Toda postavljal bi se pa rad ž njo. Zato je pa vpeljal nemški poveleni jezik v slovenskem Št. Vidu. To je naravnost škandal in se le čudimo, da razni Cirmani, Štrukli, Berniki itd. kateri imajo vsaj svoje blače, tak škandal dopuščajo. Pri procesiji na dan Sv. rešnjega telesa je ta načelnik torej nemški komandiral in za klobuki so imeli hrastovo listje. To je drugi škandal! Mož načelnik je pa toliko učen, da niti imena svojemu društu ne ve. On pravi: Alstom, mi futrajanjarje — ali pa — mi futrajanjarje. In ti dobrì možte tako voljno potpre ŷ njim, da je čuda! Načelnik pa zato te svoje »futurajanje« takimi le vabili futra. Vabilo v Slavni procesiji dà se vbelézite na svetiga Telesa dan z Veteranim vabi Náčelniku v navrh je dobil vsak eno hrastovo pero! Kaj res ni nič mož med veteranci, ki bi se odločno uprli takemu škandaloznemu zančevanju slovenske besede v slovenskem Št. Vidu?

Zgleden klerikalni gostilničar je cerkveni ključar Jernej Toni na Igu, ki je, kakor smo poročali že v ponedeljek, nekemu Janezu Kramarju dajal toliko časa žganja, da je Kramar vsled preobito zaužite pijače umrl. Kot veren pristaš izanskoga fajmoštra ve Toni, da nobenode nima uspeha, če ni zdrženo z molitvo. Tudi žganje je delo in tudi pri tem treba molitve. Ko je bil omenjeni Kramar pri Toniju in bil na suhem v svoji mošnji, dejal mu je Toni, ko ga je ta poprošil na upanje en frakelj: »Janez, če zmoliš kleče pred menoj in s sklenjanimi rokami in očenjaš za mojo oprovoženo, ki v grobu počiva, dobidi št. francisce!« Janez je počival na klobuci, ki je ugrabil na njem, da je ugrabil hrastovo listje. Toni je dejal: »Janez, če zmoliš kleče pred menoj in očenjaš za mojo drugo ženo, dobidi št. francisce!« Janez je storil tako in zvrnil drugi frakelj. Toni je dejal nato: »Če zmoliš še za mene en očenjaš tako, dobidi tretji frakelj zastonj!« Janez je tudi za Tonija samega zmolil očenjaš in izpraznil tretji frakelj. Za koga je Kramar še molil očenjaš in praznil frakeljne, ne vemo, ker nam ni znano, češčev dušni blagor je Toniju še tako zelo pri srcu. Resnica pri vsem tem je, da je Kramar toliko časa molil očenjaš, da se je potem v sled tega umrl. Toni je pa lahko ponosen, da je nepopoljšivega šnopsarja z očenjaši spravil na onisvet.

Postrežljivost c. kr. žel. uslužbenec pri kamniški železnici. Nadučitelj v Ihanu, g. Fr. Jordan, je pozabil dne 1. t. m. v vlaku, ki pelje iz Ljubljane v Kamnik, zavitek zvezkov ter izstopil na postaji v Domžalah. Dasiravno je še isti dan povdel g. vlaskovodja, da se zavitek ni izgubil, marveč se hrani na žel. postaji v Kamniku in dasiravno je šel sam večkrat vprašati, kaj je zavitek, vendar ga prisadeti še do danes ni dobil nazaj. Tudi nekateri sprevidniki so mu obljubili, da mu preskrbe zavitek, pa zaton. To vam je postrežba! Kje so zvezki? J....

Iz Mirne na Dolenskem. V neki številki »Domoljuba« sem bral, da se mirenski klerikalci bahajo, ker je nekdo pisal: »Prav dobro jo režemo na Mirni.« Tisti dopisun, mislim, da je bil kaplan Alojzij Volc. Jaz mu pa svestujem, da naj gre nekajlik pogledat v gostilni pri Murčku, bo videl, kako jo pa tam režeo, ker so pred par dnevi iz Rima prišli. Mirnska Marijina družba jo tudi slabo reže. Rugleva Micel je najprvo barantala z jajci; ker pa ta kjeft ni več šel, je začela trgovino s starim fižolom. In ker še ta kjeft ni več šel Micelinu po volji, je postala prednica Marijine družbe na Mirni. Saj prembla ravno ni. Mislim, da je okrog 50 let, kar je bil njen rojstni dan. Tako,

g. župnik Kocjančič, se godi po nači dragi Mirni. Tu vas pa tudi vprašamo, zakaj vse kotičke preišete po nači župnji, kje boste našli kakega libralčka, svojih ljudi v farovžu pa ne vide! Le jokajte se Kocjančič, ker je Cenckov šimel naduho dobil, zdaj mora biti pa vaša gospodična namesto šimelna. On je kalopiral od vasi do vasi s svojim agitiranjem, vaša kuharica pa kalopira od okna do okna, in nastavlja svoj dolgi nos in ušesa, kaj ljudje govore v hiši. Sram jo bodi! Ako se to ne opusti, zna še kako klobaso dobiti na svoj dolgi hrbet in kak sunek kam drugam, da bo imela saj nekajko za služba zato, saj ga ima tudi nočni čuvaj. Pri nas nočemo, da bi bilo kaj zastonji, vse radi plačamo, kar kdo zasuši. Kaj se je pa godilo na Mirni 7. t. m., ko so bili g. župnik Franc Janez na Mirni in so liberalci skrbeli za to, da bi jih bili lepo spremili, kakor se dobremu župniku spodobi; vi ste pa organistu zabranili, da se to ne sme zgoditi. Seveda vas nos boli, ker vidite, da gre prejšnjemu župniku čast, vam in vaši kuharici pa figa. Vi Kocjančič se imate samo Mavharjevu Cenetu zahvaliti, da je posredoval med vami in Žontovim Nacetom, da vas ni šel tožiti, ker ste šli nad fante kakor kak pretepač. Ste se rajši pobotali, kaj ne, da niste bili kaznovani, in pa da ne bi prišlo v javnost. Nace je pa tudi rad vzel 20 K, da je imel za pijačo. Tako je g. župnik. Kakor vi nam, tako mi vam. Bomo videli, kdo bo zmagal.

Protiklerikac.

Iz Kranja se nam piše: Rodino tukajšnjega veleindustriala Vinka Majdiča je zadel hud udarec. Neizprosna smrt ji je ugrabil najstarejšo hčerkko, ljubko gospico Anico, v cvetoči starosti 20 let. Ugledni, eminentno narodni rodbini naše najglobokejše sožalje. Pogreb bude jutri, v nedeljo popoldne ob 5 uri.

V pojasnili. Da se ne bo napačno toimalo včerajšnjega poročila o otvoritvi Kadilnikove koče na Golici glede »slavostne brošure«, ki jo je spissal dr. Josip C. Oblak, pojasnjujemo s tem, da ta brošura, naslovljena »Golica in Kadilnikova koča«, ni pisana in izdana samo za slavostno priliko otvoritve koče, nego so to vedno aktualne zgodovinske in potopisne črtice, katerim so pridejana tudi zanimiva popotna pisma Frančeta Kadilnika od 1. 1866. do 1877. Lična knjiga, obsegajoč 90 strani, je napredaj v vseh knjigarnah; o njej izpregovorimo na drugem mestu.

Kdo naj skrbi za idrijskoga eraričnega delavca in za njegove svojce, kadar se nahajajo v bolezni? Tega noče vedeti idrijsko rudniško ravnateljstvo, ker so pač pravila bratovske skladnice tako sestavljenia, da ima delavce vse dolnosti, in te so natanko in umljivo označene, pravice ni nobenih, oziroma se saj ne ve kakšnih. Ne vemo, kako je moglo rudniško oblastvo svoječasno potrditi ta pravila, ker istih niso hoteli sоподpisati zastopniki delavstva, kar je umljivo! Te misli se nam vzbujajo, ko poročamo o slučaju, ki zopet kaže, kako lepe so delavske razmere v Idriji. Soprga nekega rudarja je umolbana in je bila že dvakrat v dež. blaznici na Studencu, v tretje pa je vsled prenapoljenja zavoda niso hoteli prevzeti. Dotični rudar je nato prosil rudniško ravnateljstvo kot vodstvo bratovske skladnice, naj potrebno ukrene glede varnosti njegove soproge, oziroma naj se sprejme v bolnišnico bratovske skladnice, kjer so bili umolbni. Odgovor je dobil kakor vedno, skrbeti mora občina za vašo soprogo. Pri občini pa se ne smatrajo rudniškega ravnateljstva za svojega diktatorja, in se je reklo rudarju, da ima glasom § 10 pravil bratovske skladnice skrbeti ista za umolbino njegove soproge, ker je vodnik bratovske skladnice skrbeti ista za umolbino njegove soproge, ker je vodnik bratovske skladnice skrbeti ista za umolbino njegove soproge, ker je vodnik bratovske skladnice skrbeti ista za umolbino njegove soproge, ker je vodnik bratovske skladnice skrbeti ista za umolbino njegove soproge, ker je v

venskih tleh! Pri dirki so se laški junaki nekoliko spopadli, ker je hotel eden prehiteti druge, pri tem pa prebrnil par biciklistov. Pa kaj bomo to zamerili vroči laški krvi! — Imenitne so bile razglednice, katere so bile izdane po tej priliki. Mlada devojka (Italija) drži v roki kolo goriškega laškega kolesarskega kluba z mestnim grbom, zraven na plošči, katero tišči h kolesu, je pa napis Per aspera ad astra — tik tega se nameč vidi novi soški most, čer katerega hiti več goriških laških kolesarjev iz Gorice per aspera ad astra skozi temo k svetlobi v blaženo Italijo!

Lekarna v Litiji. Magister farm. g. Hinko Brilli, mnogoletni in oddeprljubljeni sotrušnik v ljubljanski lekarni g. Trnkoču je dobil lekarno v Litiji. Priporočamo ga prav toplo.

Izpred porotnega sodišča v Trstu. Tiskovna pravda dr. Stanič ca Werk in Beussi, o kateri smo že poročali v sredo in ki je trajala tri dni, se je končala s tem, da sta bila obtožena popolnoma oproščena, ker so laški, slovenskemu tožitelju sovražni porotniki soglasno zanikali vsa stavljena jim vprašanja, katerih ni bilo nič manj nego 46.

Korenito so ž njim obračunali. V Tönniesovi tovarni je bil uslužben neki Mart Raznožnik, rodom Slovence, a sedaj »Deutsch-nationaler«, za katerega pa tudi Nemci ne marajo. Ta človek je hotel povsod imeti prvo in odločilno besedo in kazal vedno svoj nemški prosvitljeni napuh in hinavščino ter komandiral vsakega, zlasti še, ko je pred kratkim postal delovodja v delavnici strojev. Gospodarju se je hnil in prizoval, kdor mu pa ni imponiral, ga je spravil s črenjem ob kruh. Delavci so si pa pomagali. Deputacija je šla k njemu in mu svetovala, naj zapusti delavske prostore in naj se več ne pokaže v njih. Ker je Raznožnik govoril o svoji veliki oblasti in moči, zgrabili so ga delavci in ga vrgli ven na prostoto. Tu pa so brzgali vodo vanj, da je bil ves premožen. »Živio« in »Ven ž njima« klici so zaorili po tovarni, kakor še nikoli doslej. Tako je Raznožnik dosegel isto usodo, kakor ga je doletela v papirnici v Zalogu. Delavci upajo, da se »Deutsch-nationaler« ne povrne več v tovarno, ker se nikomur nič ne tozi po njem.

V Križevniških ulicah imajo ponočni razgrajači menda privilegij, da smejo poljubno razsajati kolikor jim drago; to se vrši skoraj redno vsako soboto in nedeljo. Tako je razsalo in tulilo nekaj razgrajačev v noči od srede na četrtek tako, da so prebivalci strme in preplájeni cipirala okna. Ker je samoobramba postavno prepovedana, prosijo prebivalci slavno mestno policijo, da taista ves v soboto in nedeljo ponoči blagovoli malo pogledati, kajti drugače res ne bude preostajalo drugega, kakor samopomoč.

Več prebivalcev. — **Kresov** je bilo sinoči iz Ljubljane videti prav malo, to pa nekoliko radi slabega vremena, pojavev se pa niso opazili, ker je nastopila baš, ko se kresovi začigajo, gosta megla. Iz daljnih hribov je bilo videti ognje, kakor kresnice. Na Golovcu sta gorela dva, in tudi po barju jih je bilo nekaj opaziti. Po hribih okoli Studenca se je moglo našteti le 10 kresov. Po raznih vrtovih v predmestju so pokali raketi. Izredno veliko je pa bilo videti, ko so otroci začigali po travnikih na Prulah, Opekarški cesti in na Gradu bengalične žveplenke in čulo se je pokanje »žabič«, da je bilo kaj. Menda v nadomestilo kresov.

Pobegnil je dan 20. t. m. žrebčar Maks Leitinger, pristojen v Marenberg pri Slovenjem Gradcu na Štajerskem. Leitinger govoril slovensko in nemško.

Nepoštena služkinja. Neka služkinja je te dni nenašoma pobegnila iz službe in svojemu gospodarju pobrala več reči. Poiskalo jo bude sodišče.

Pogreša se od 3 aprila t. l. 12letni Ivan Haas, učencev I. razreda meščanske šole v Celovcu. Dečko je odšel od svojih staršev navedenega dne iz Smartnegra pri Celovcu in se še ni povrnal. Govori nemško in nekoliko slovensko.

Delavsko gibanje. Včeraj so se odpeljali z južnega kolodvora v Ameriko 4 Črnogorci, nazaj je pa prišlo 6 Slovencev in 20 Hrvatov. — V Heb je šlo 20 Hrvatov, v Inomost 30, v Bohinj 10, v Hrušico 18, na Jesenice 19, v Škofijo Loko pa 20.

Izgubljene in najdene reči. Posestnikova hči Marija Ložarjeva iz Ljana je izgubila zlato, kratko verižico, vredno 20 K. — Neki gospod je izgubil daljnogled, vreden 30 K. — Jožef Repšetova, vesilja, je izgubila belo čipkasto ruto s črkama A. R., vredno 10 K. — Nekdo je v sobotu zvečer izgubil na potu iz Kolodvorskih ulic, po Miklošičevi cesti

na Dunajsko cesto denarnico, v kateri je bilo nekaj čez 7 K denarja. Pošteni naščitelj naj odda denar v upravnosti našega lista.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 11. do 17. junija 1905. Število novorojenec 14 (= 19,35 %), umrlih 26 (= 36,01 %); med njimi jih je umrl za jetiko 5, za vnetjem sočilnih organov 2, valed neskode 2, valed samomora 2, za različnimi bolezni 15. Med njimi je bilo tujev 11 (= 42,3 %), iz zavodov 13 (= 46,1 %). Za infekcionalimi bolezni so zboleli, in sicer za škarlatico 4, za tifuzom 1, za vratico 5, za ušenom 1 oseba.

Velik kresni večer z umetnim ognjem iz slavnoznanje goriške pirotehničke tvornice povlaščenega in prizanega pirotehničnika gospoda Ferdinand Makuta bo v soboto, dne 24. junija t. l. na Koslerjevem restavracijskem vrhu (ob lepem vremenu). Obenem bo velik vojaški koncert. Začetek ob 8. uri. Umetni ogenj ob polu 10. uri. Vstopnina za osebo 60 h, otroci do 10. leta 20 h.

Ljubljanska društvena godba priredi danes zvezder koncert v »Švicarijic. Začetek ob 1/8. ura. Vstopnina prosta. — Jutri dopoldne je zajtrkovalni koncert v »Švicarijic s prosto vstopnino. Začetek ob 1/4. 10. ura. — Popoldne je koncert na »Zelenem hribu« (Dolenjska cesta). Začetek ob polu 5. ura. Vstopnina prosta.

Odbor Društvene godbe se zahvaljuje tem potom za 5 kron 64 vin, nabranih v veseli družbi v gostilni pri »Flegarju.«

Hrvatske novice. — Prva realka v Bosni. V jeseni se otvoril v Sarajevu prvi razred višje realke, ker je gimnazija prenapolnjena. — Čipke iz aloinih peres. V Hvaru je neki Machiedo otvoril tovarno, v kateri delajo fine čipke iz vlaken, ki jih dobivajo iz aloinega listja. — Zbolel je sarajevski nadškof dr. Stadler.

Najnovejše novice. — Ničnosteno pritožbo Frančiške Klein in njenega moža je najvišji sodni dvor odobil.

— Grozen samomor je izvršil v Pulju 70letni usnjar K. Artusi. Prerazil si je vrat, žile na rokah in nogah ter se nato ustrelil v obraz s pištolem, ki jo je nabasal z žeblji. Streli mu je obraz popolnoma raztrgal.

— Rusi v Pragi. Iz Kijeva so prišli v Prago gimnaziji pod vodstvom profesorjev. Sprejem v Pragi je bil presrečen v vseslovenskem duhu.

— Samomor okrajnega sodnika. Okrajni sodnik v Aradu je poneveril zapuščinski denar ter se v nekem gozdu ustrelil.

— Kuga se je pojavila v Sin-gaporu.

— Morilec svojih žen Nemec Hoch je prosil, naj počakajo z njegovo justifikacijo, da proda svoje truplo zdravnikom za 100 funtos štrli, ki jih je svojemu zagovorniku in svoji zadnji ženi. Njegovi prošnji se je ugodilo ter ga bodo obesili v Čikagu 28. t. m.

— Šah — rubljen. Z Dunaja se je odpeljal perzijski šah v Pariz, a v Parizu mu ne izročile prtljage, ker ima neka pariška tvrdka zaradi nepovrnanega dolga rubežno pravico nad šahom.

Sredstvo proti pijančevanju. Neka londonska firma je iznala sredstvo proti pijančevanju in je razpolila proti posiljati 15 K vsakemu, kdor se hoče ozdraviti te hude strasti. Marsikatera žena je bila že vesela, da se povrne mir v hišo in hvalila razumike, ki kaj tako pametnega iznajdejo. Vse bi obveljalo, če bi ne bilo farmacevtičnega odbora najvišjega sodnega sveta v Avstriji. Ta odbor je preiskusal omjenjeno sredstvo in našel, da je navadni dvojno ogljenečivo kisl natron, ki se ga dobi pri nas v Avstriji za 15 v ravno toliko, kot z Angleškega za 15 K in ki ravno toliko koristi proti pijančevanju kakor vsak Blažev žegen!

Delitvena pisma. Med odlično družbo newyorško se mnogo govori o velikanski tativni. Neki jako bogati obitelji je bilo pokradenih vrednostnih papirjev za 600.000 krov, razen tega pa nekaj pisem delitvene vsebine. Oškodovani rodbini je največ za pisma in obeta 850.000 K tistem, ki prinese ta pisma. Ali z drugimi besedami: okradena rodbina se odpove izgubljenim 600.000 K, povrh pa da tatovom še 250.000 K za pisma. Tudi je gospod domovom zajamčena oprostitev vsake kazni. Priporoveduje se, da ukradeni pisma kompromitirajo ne samo gospo in hčer obitelji, ampak tudi druge gospode newyorške odlične družbe.

Prizor s pariško ulico. Neki vsečuščnik se je sprehal v Parizu po glavni ulici Quartier Latin, kar ga neki sprehajalec sune z vso močjo med rebra. Dijak se je razjel in pozval sprehajalca, naj se opraviči, na kar ga je oni začel obdelavati s

priimki. Med tem se je nabrała okoli njih cela množica radovednežev, izmed katerih je stopil k dijaku neki človek in dejal: »Ako bi bil jaz na vašem mestu, bi premikastil tega človeka, da bi vas pomnil na vse večne čase.« Množica je temu pritrdila, dijak pa je spletel suknjič, katerega je prav postrežljivo sprejel oni človek, ki ga je vzpodobil k pretepu. Ko se je začel dijak pretepati z nasprotnikom, je posegla vmes policija, ki ju je spravila naaranzen. Dijak je hotel obleči suknjič, a se je nemalo začudil, da postrežljivega človeka ni bilo nikjer. Ozrl se je na vse strani in ga zagledal precejdaleč od sebe, ko je ravno hotel izginuti v neko skrivno ulico. Skočil je za njim in mu pograbil suknjič iz rok, njega pa izročil bližnjemu stražniku. V žepu suknjičevem je imel dijak nad 700 K, ki so vsekakor dišale neznancu, ki je bil na vsak način zmnen z onim prvim.

* **Azijsko naziranje.** Evropeji se pogosto smejemo Azijcem in njihovemu naziranju in početju, nasproti pa tudi Azijičevi večkrat majajo z glavami nad našimi napravami. Oče sedanega perzijskega šaha je pri nekem evropskem potovanju opazoval in občudoval držnost londonskih ognjegascov. Pozneje je obiskal vojni arzenal v Woolwichu in Kruppovo vlivanje topov. Njegova ostra sodba je bila taka: »Čudim se, da si Evropeji na eni strani takoj izredno prizadevajo, da bi rešili človeško življenje, na drugi strani pa nadevajo visoke časti onemu, ki s svojimi iznajdbami provzroči med človeštvo v prelivu.«

Knjijevošč. — **Učiteljski Tovariš.**

Stev. 25. Vsebina: Obračnava šolskih zamud v konjiškem okraju. — Naš denarni zavod. — Učiteljstvo in ijduska izobrazba. — Pisarna za zdravljenje naših bolnih, stanovskih, dražabnih, uradnih, književnih, narodnostnih in političnih razmer. — Pobijmo ga! — Iz naše organizacije. — Književnost in umetnost. — Vestnik. — Uradni razpis učiteljskih služb. — Pouk o gospodinjstvu v ponavljalni šoli. — Inserati.

Golica in Kadilnikova koča. Zgodovinske in potopisne črtice. Spisal dr. Jos. C. Oblak. To je naslov lični, 80 strani obsežajoči knjižnici, ki je okrašena s podobo starostne slovenske turistov g. Franca Kadilnika, očesar imenje je planinsko društvo kristol svojo novo kočo na Golici. Gospod dr. Oblak je s to knjižico storil zaslunočno delo. V prvem oddelku nam popisuje postanek in prvo dobo slovenske turistike, kateri je bil Fran Kadilnik oduševljen pionir. V drugem prijavlja potopisne liste, ki jih je o svojih izletih spisal Fran Kadilnik. Ti preprosti s presrečno ljubeznijo do narave in do krasot slovenske domovine v pisani listi podajajo mnogo gradiva za spoznavanje takratnih turistovskih razmer pa tudi za spoznavanje pisatelja samega. V zadnjem oddelku podaja dr. Oblak potopisne črtice iz Karavank sploh s posebnim ozirom na Golico. Čitali smo to brošuro s pravim veseljem in z resničnim užitkom. Podatki, ki jih je z veliko marljivostjo zbral dr. Oblak, so za turista jako poučni, zlasti kar se tiče Golice. Dr. Oblak je gotovo najboljši izmed sedanjih pisateljev-turistov in pridobi s to knjižico Golici brez dvoma mnogo novih prijateljev in obiskovalcev.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem.

1. Pavel Zemljak, delavec v Ljubljani, je v gostilni pri »Štajercu« na Resljevi cesti pri plesu zagnal vrček v desetnika 27. pešpolka Henrika Wagenhoferja ter ga zadel v glavo in težko poškodoval. Zemljak je bil na vojaka jezen, ker je njegovo sestro, ki je poleg njega sedela, po licu pobozal. Obsojen je bil na 5 tednov ječe.

2. Franc Tavčar, blapec iz Podkriža, je bil jezen na sohlapca Matevža Ješeta, ker ni hotel dati na Jesenicah za pijačo; zaradi tega ga je hotel pretepel, a ta je srečno domu učel. Doma je svoji gospodinji povedal, kaj se mu je pripetilo. Zaradi tega ni hotela dati domu prišlim blapcem, kakor pa navadi, žganja. To je še bolj razljutilo Tavčarja, zamahuil je z odprtino nožem proti Ješetu in bi ga bil gotovo v hrbet zadel, da ga ni gospodinja porinila v otroško soko. Tavčar je sekal nato z nožem po mizi in polomil nekaj stolov. Obsojen je bil na 5 mesence težke ječe.

3. Janez Mavec, krojaški pomočnik, je svojemu mojstru Janezu Ocvirku izmaknil srebrno žepno uro z verižico, Janezu Stanovniku pa denarnico z vsebino 60 K 60 h. Obsojen je bil na tri meseca težke ječe.

4. Janez Gosar, 17 let stari dinar v Škofiji Liki, je bil stavlen pod policijsko nadzorstvo in je imel nalog, da po 9. uri zvečer ne sme zapustiti svojega stanovanja. Nekega dne sta ga tamošnja stražnika našla v Gerbičevi gostilni v družbi zloglašnih bratov Ja-

neza in Martina Martelaka, ki sta se takoj za Gosarja stražnikoma po robu postavila. Vpila sta: »Kaj morejo policijski tebi, le beži, da te hudič ne zapro!« Zunaj gostilne so jeli vsi trije na stražnike metati kamenje, so raztrgali Žigonovo ograjo. Pri areturjanu sta se pa zlasti brata Martelak nasilno vedla, ter tolkla z rokami in nogami okoli sebe. Sodišče je obsodilo Gosarja na 1 leto, Janeza Martelaka na 13 mesecev in brata Martina na 6 mesecev težke ječe.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 24. junija. Danes je imel proračunski odsek sejo in je rešil budgetni provizorij. Robič se je pritožil, da ministrski predsednik Gautsch v svoji programatični izjavi niti omenil ni vprašanja o slovenskem vseucilišču. Naučni minister Hartel je podal nato daljšo izjavo, v kateri je rečeno, da vlada priznava slovensko zahtevo, naj se ustanovi slov. pravna fakulteta, kot opravičeno. Poudarjati pa mora, da ne glede na druge okolnosti ni dovolj kandidatov, ki bi bili usposobljeni za profesorje na pravni fakulteti in jih tudi ni lahko in hitro dobiti. Vlada je s podejstvijo stipendij skrbela, da se omogoči kandidatom za visokosloška profesorska mesta znanstvena izobrazba. Olajšalo bo stvar to, da se je deželnih zbor kranjski izrek za to, naj se nekateri predmeti poučujejo v nemškem jeziku. Vlada se že dogovarja glede slovenske fakultete in hoče v doglednem času sprožiti primerne konkretne predloge.

Dunaj 24. junija. Na dnevnem redu današnje seje proračunskega odseka je bil tudi zakon o ustanovitvi italijanske fakultete v Roveretu. Ta zakon ni prišel na razpravo in sicer je to provzročila vlada. Italijani so vsled tega kar besni. Čuje se, da vlada te fakultete ne će imeti v Roveretu. Eni trde, da ponuja Italijanom, da jim ustanovi fakulteto v Tridentu, drugi zopet pravijo, da hoče vlada ustanoviti v kakem primorskom mestu vseucilišče, na katerem bi se vršila predavanja v slovenskem, italijanskem in v nemškem jeziku.

Praga 24. junija. »Narodnim Listom« brzojavljajo iz Petrograda: Včeraj popoldne je neki neznanec trikrat ustrelil na pomočnika ministra notranjih stvari Smelškega, ne da bi ga zadel. Atentator je ubežal. Sodi se, da je atentator imel namen ustreliti ministra Buligina, katerega je zamenjal s Smelškim. Že dopoldne je eksplodiralo na istem trgu pod policijskim vodom več bomb in je bilo več redarjev ranjenih.

Poslano.*

"Slovenec" je prinesel v svoji štev. 138 odgovor na članek v "Slov. Nar." štev. 133, tukaj se Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani. Vsebina tega odgovora je obrama Vzajemne zavarovalnice v Ljubljani in pa kritika o drugih zavodih. Piscev odgovora je ravnal popoloma neopravičeno posebno proti "Feniku", kojega generalni zastopnik sem jaz za slovenske pokrajine.

Že sem moral iz prijateljskih krovov slišati, da se mene sumnijiči za dopisnika v "Sl. Nar." o Vzajemni zavarovalnici. "Slovenec" je pa s tem, da se je zaletel v Feniksa, tudi pokazal s prstom na mene kot ustvaritelja članka.

Ker je vse to sumnje neopravičeno in v tem oziru raztresena govorica grda laž, sem primorau javno izpovedati, da jaz nisem pisal članka v št. 133 "Slov. Naroda" in da tudi nisem pisal izza leta 1902 člankov proti Vzajemni zavarovalnici. Kdor nasprotuo trdi, ta laže.

Jaz ne želim z nobeno zavarovalnico prepriča, to bodo potrdili gotovo vsi moji kolegi in tudi vodstvo Vzajemne zavarovalnice mi mora dati spričevalo in sicer iz lastne skušnje, da se ogibljem medsebojnih prepirov.

V Ljubljani, 24. junija 1905.

Josip Prosenc

vodja generalne zastope v Ljubljani c. kr. priv. zavarovalne družbe Avst. Feniks na Dunaju. 1998

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Poslano.*

Gosp. Josipu Pavlinu, trgovcu v Ljubljani.

Na Vaše svarilo v odgovor sledče: Potrjujem, da nisem več pri Vas, ampak pri g. Lampertu. Ni pa res, da bi bil Vaše zaupano mi pooblastilo seboj odnesel; izgubil sem ga že davno poprej, predno sem šel od Vas, ter ga nisem nikdar rabil niti, ko sem bil pri Vas, niti ko sem pri g. Lampertu. Ako mi morete dokazati le en slučaj, da bi bil zlorabil Vaše ime, tožite me! Slednjič pribijem, da ste to svarilo hoteli rabiti kot nekako reklamo zase in za svoje blago.

Jožef Kremžar,
agent pri g. Lampertu, trgovcu v Ljubljani.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imenuvat bolesti utešujoče, mišice in živce krepčajoče, kot mazilo dobro znano „Mollov francoško žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih nasledkih prehlajenja. Cena steklenici K 1:90. Po poštrem povzetji razpoložila to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. kr. dvorni zalogatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po deželi je izrecno zahvaljuje MOLL-ov preparat, zaznamovan z varstveno znamko in podpisom. 27-9

Petinpetdesetletni uspehi Anatherina.

Slabi zobje lahko provzročijo otrovjanje organizma, gnojivo, zastrupljenja krvi, ki jim celo sledi smrt, daje živčne komplikacije z znaki otrpmlosti in vobče so votli zobje velika nevarnost vsakemu človeku. Izkušnja nas uči, da ima izmed 100 ljudi 80 gnile zobe; med njimi imajo nekateri zobe takor razvaline, zobno meso, nalahko krvaveče in polno mehurjev, ki teče iz njih gnoj, ki jim že na razdaljo diši gnušno iz ust. Po izreklu učenjakov povzročanje in posledje navedostenost pojavuje raba kislinskih in penečih se zobnih sredstev. Profesori in zdravnik torje priporočajo zaradi zanesljivosti za ohranitev zdravih ust, zob in zobnega meseta, kakor tudi proti takim bolečinam sedaj zanesljivo nenečinkočno pristno Anatherinovo zobno in ustno vodo ces. in kr. dvornega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaju XIII/6 tudi proti dišanju in ust v steklenicah po K 2:80, K 2- in K 1- z modro francoško etiketo v zlatem tisku in firmo Anatherinov zobni crème v lončkih po 60 h, ki zobe temeljito na neškodljiv nadin čisti in desinfleira. — Na prodaj povsed in glavnih zalogah pri gosp. lekarnarju J. Mayrju v Ljubljani. 23546-8

NAJBOLJŠA

"APENTA"

NARAVNA GREČICA.

V zalogi jo imajo: Mihael Kastner in Peter Lassnik, dalje se dobiva tudi v vseh lekarnah in trgovinah z mineralnimi vodami. 1836-6

Gosp. Juliju Schaumann-u, lekarnarju v Štokeravi.

Buffalo, N.Y. Sev. Amerika

12. februarja 1902.

Prosim, da mi blagovno poslati še dve škatljici želodčne soli, kakoršno sem že imel in s katerim uspehom sem prav zavoljen. S spoznavanjem

Jožef Pavlovič.

Sanskimost (Bosna), dne 16. septembra 1899. c 164-2

Pristno se dobiva pri Izdelovalcu Juliju Schaumann-u, deželskem stanovskem lekarnarju v Štokeravi, dalje v vseh tu-in inozemskih lekarnah. Cena škatljice K 1:50. Razpošila se s pošto vsak dan, in ne manj kot 2 škatljici.

Rdeče, aromatiško, bolečine blažeče mazilo.

To že 25 let preizkušeno in vedno kar najslajnejše ocenjeno balzamsko, antirevmatiko zdravilo, ki je prirejeno iz zdravilnih aromatiških zelišč, okrepi, poživi in blaži bolečine v mišičih in živcih. — Turiste in vso one, ki veliko hodijo in naporno delajo, pa to mazilo okrepi in jim prežene utrujenost.

1 orig. steklenica stane K 2-., po pošti K 2:40 z embalažo in tovornim listom (brez poštne).

Dobiva se v

Franciškovi lekarni (Franziskus-Apotheke) na Dunaju V/2, Schönbrunnerstrasse 109. — Naročite na ravnost po dopisnicu (s povzetjem) ali na kupono poštne nakaznine (če vpišete debar naprej). 1987-1

Samolegračni mandolinški orkestrion

najnovješče, najdovršeneje konstrukcije.

Za koncertno in plesno godbo, za restavratorje, koncertne in plesne dvorane.

Cudovito ceno.

Odlična lepota, glasov, moderna izvršitev pod polnim janstvom.

Pošiljam na najmanje obroke brez poštni cene. — Prospekti gratis in franko.

S. Zangl na Dunaju,

IV., Favoritenplatz 2. 872-15

Edini zastopnik in tvornička zalogah firme Kuhl & Klatt v Berolini.

Proti zobobolu in gnilobi zod izborni deluje dobro znana antisepsična

Melusine ustna in zobra voda

z utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.

1 steklenica z navodom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku, lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobra voda je najboljše sredstvo zoper zobobolu, odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je neprekosljiv pripomoček proti gnilobi zob, zato jo vsakemu najtopilejšemu pripomorem. Obenem pa prosim, pošljite še 3 steklenice Melus. ustne in zobra vo e.

Dovolim, da to javno označite, ker je res hvale vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik. Metlika, 24. aprila 1905.

Dež. lekarna Mil. Leusteka

v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
počeg novozgrajonega Fran Jožetovega
obil. mostu. 22-25

Jzvir moči za vse,

ki se čutijo bedne in onemogle
nervozone in malo energične, je

Sanatogen

ki je sljedejo osnovi nad 2000 zdravnikov vseh dežel. dobiva se po lekarnah in drogerijah. Brošure pošilja gratis in franko Bauer & Cie, Berlin S.W. 48. Generalni zastopnik za Avstro-Ogrsko C. Brady, Dunaj, I. Fleischmarkt 1.

Kdor hoče skrbeti za zdravje, naj rabi samo Machove patentne zdravilne hlačnike iz Brna, ki se dobivajo po vseh zadevnih trgovinah in ki so vključno v tem higieniškim prednostim cenejši nego navadni. 1781-4

Upravljeno priljubljeno uživa in kokosovih orehov napravljena, zajamčeno čista rastiščna mast Kunerol, ki njega uporab po gospodinjstvih, hotelih, revstvarnih ugodno priporočajo merodajni krog. Pred manj svrhnji, slepino podobnimi ponaredbami nujno svarimo.

Pravčko domače mazilo iz lekarne B FRAGNERJA c. kr. dvornega založnika v Pragi, ki slovi že na 50 let kot preizkušeno domače zdravilo, olajšuje bolečine, prepreči vnetje in pospešuje celjenje, vselej česar se je razširilo že po celih monarhijah in ga imajo v zalogi vse lekarni. To mazilo ne izgubi tudi če ga leta in leta hranimo nič na učinku, in bi ga vsled tega ne smelo manjkati v nobeni hiši.

a

Zdravilski konjak

zajamčeno pristni vinski destilat pod stalnim kemiškim nadzorstvom.

Destilerija

Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/4 steklenica K 5-, 1/4, sto

klenica K 2:60. — Na prodaj v boljših trgovicah. 56

Uporavnštvo našega lista so poslali:

Za družbo sv. Cirila in Metoda. Gca. Mimica Gnezda na Unecu pri Raketu 21 K, nabral na svathi gospoda Štefina istotam. — G. M. Lazar iz Zagorja ob Savi 5 K, nabral v veleni družbi v „Sklenovce“. — Gosp. Anton Spendel v Ribnici 10 K, daroval „Neimenovan“ mesto vognnine, katero je „Ivo hrabri“ odklonil! Živeli Stanko in črnogorski Ivanco! — Skupaj 36 K. — Živelji darovalci in nabiralc!

Za Prešernov spomenik: gospod Franc Klinar vpok. učitelj v Ljubljani 3 K, — gospa Marica plem. Trnkoczyjeva 10 K, — kot zgubljeno stano pri rešitvi zanimivega spornega vprašanja Malicijskega v Ljubljani 10, 60 K, — Matičarjev zbranih pesem mila srca gostov Ru u svoli v četrtek juči gašila; Ta kronco dal je, drugi kráj, tretji desetic v Matičarji sam nekaj manj kot polovico, tako so s petjem in z darili zglede načeli ter za Prešerna „čukov“ pet in žuljev trideset nabrali. — Gospa Mici Kmetova iz Ljubljane 22 K, nabrala po inicijativi hoteljca Frica Novaka ob prilikli godovanja gospoda Alojzija Goloba — G. Josip Kozina iz Bremena 10 K 45 h, nabral v Československem Spolku Husitev v Bremenu z geslon: „Rus, Poljak, Ilir in Čeh — vso naši bratje“. — Darovali so po 1 marko sledenči gg.: Jan Čulen, pl. Dobrzyniecki, Jan Horvath, Radomir Kosek, Josip Kozina, Makso Ljetiv, Jan Stang, Josip Tvrz in X. Y. — Skupaj 56 K 5 h. Hvala! Živelj! Nazdar!

Velalte.

1. kr. sekiri 11:31 11:35

20 franki 19:12 19:15

20 marke 23:47 23:53

Sovereigns 23:96 24:04

Marke 117:35 117:55

Laški bankovci 95:50 95:80

Rubli 153: 253:75

Delnice 4:84 6—

Zitne železnice 85:50 86:50

Državne železnice 663:60 664:50

Avt.-ogrsko bančne delnice 1640: 1650:

Avt. kreditne banke 657:50 658:50

Ogrske 771: 772:

Zivoustenske 246: 247:

Premogokop v Mostu (Bril.) 645: 648:

Alpinški montani 524:26 525:25

Prasko žel. inž. dr. 2641: 2660:

Rims-Murányi 544:50 545:50

Trbovške prem. družbe 277: 281:

Avt. orodne tov. družbe 583: 588:

Češke sladkorne družbe 169: 171:

Velalte.

Zitne železnice 100 kg. E 15:54

April 1906 100 " 16:02

EZ " oktober 100 " 12:64

vijoličasto, bezgovo, (špan. bezeg), šmarničino, rožno, solnčničino, špajkino, moškovo, lilijino, akacijino, seneno, vindzorsko; kilogram (12 kosov) po K 240; poštni zavoj 5 kg K 12 — franko.

Parfumerija M. E. MAYER
Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Pozor! Pozor!
v nedeljo 25. junija t. l.
velik

vrtni koncert

slavne

Ljubljanske Društvene godbe
na restavracijskem vrtu

na „Zelenem hribu“ na
Dolenjski cesti št. 23.

Kdor se torej hoče res dobro in prijetno zabavati na najlepšem vrtu, naj ne zamudi te prilike. — Za dobra, okusna gorka in mrzla jedila kakor tudi za pristava vina se jamči.

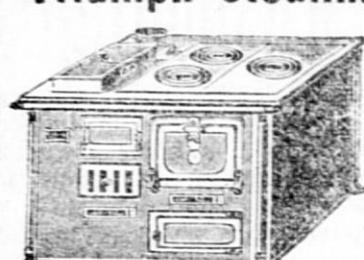
Začetek ob 4. uri popoldne.

Vstopnina prosta.

Za mnogobrojni obisk in naklonjenost se najvlijadnejše priporočam 1996
z velesplošovanjem

Franc Remic, restavrater.

Triumph-štidelna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznane tudi kot najboljši in najtegnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Stidelna ognjišča za hotelle, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Cenici in proračuni na razpolago. Glavni katalog franko proti dospelani znanki. 1255-8

Tovarna za štidelna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 16. Gorenje Avstrijsko.

Mehanik

tudi za prodajo šivalnih strojev dobro porabljiv, se tako sprejme.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 2016-1

Hiša

v Krojaških ulicah v Ljubljani
v kateri se izvaja gostilniška obrt,
se vsled smrti proda prostovoljno in ceno.

Pojasnila daje pisarna c. kr. notarja dr. Frana Voka v Ljubljani.

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

V soboto, dne 24. junija 1905:
zadnji dan razstave:

II. potovanje po Južni Ameriki.

Republika Čile.

Zanimiva mesta in znamenitosti.

Razstavljen od nedelje, 25. junija
do vstete sobote, 1. julija 1905:

Potovanje po slikoviti Italiji

Lago Maggiore (Lokarsko ali vel. jezero), Lugansko in Leško jezero.

Konec sezone.

Zopetna otvoritev sredi septembra. Kupljene abonenmentske vstopnice obdrže veljavnost za prihodnjo sezono.

Vsek dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprt ob 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

1997

1255-8

Josip Reich

— parna —
barvarija in kemična spiralnica ter likanje suknja

Poljanski nasip — Ozke ulice št. 4.

Sprejemališče
Selenburgove ulice štev. 3.

Važno! Za Važno!
gospodinju, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postrežba za drogue, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni pršek, rible olje, redline in pospalne moke za otroke, dišave, mleko in sploh vse toaletné predmete, fotografie, aparate in potrebščine, kliruglčna obvezila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, vosek in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinješega rumna in konjakna. — Zaloga svetih mineralnih vod in solj za kopel.

Oblastv. konces. oddaja stupov.

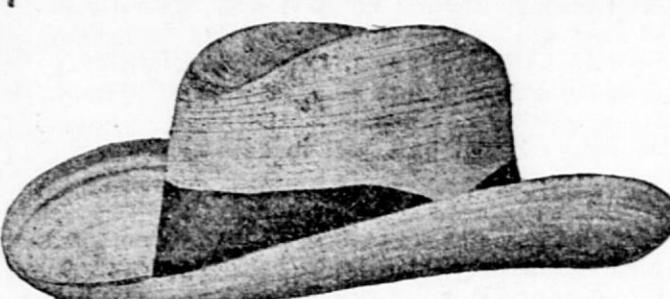
Za živinorejce posebno priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnajnja naročila se izvajajo točno in solidno.

— Drogerija —

Anton Kanc

Ljubljana, Šelenburgove ulice 3.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. itd.

Blaž Jesenik

Ljubljana, Stari trg 11.

priporoča

klobuke

cilindre, slamnike itd.

najnovejše façone —

po najnižji ceni.

Odlikovan z zlato kolajno in častno diploma v Parizu 1904.

Anton Presker

krajoč in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Ljubljana, Sv. Petra cesta 16

priporoča svojo veliko zalogu

gotovih oblek za gospode in dečke, iopic in plaščev za gospe, nepremičljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših uzorcih in najnižjih cenah izvajajo.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto benzina, smole, petroleja ter kislin brez konkurenčnosti, brez vsakega duha

po najnižjih cenah:

1 kg. 50 h, več à 70 h, pri nakupu večje množine še cenejo.

Novo! Patentirano Novo!

nepremičljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Več pomočnikov

in učencev sprejme Franc Lončar kleparski mojster v Sp. Šiški 76 pri Ljubljani. 1878-3

1878-3

Mizarskega pomočnika sprejme tvrdka 2001-2

Josip Petrič v Ljubljani
Martinova cesta št. 20.

1878-3

se takoj sprejmejo pri 1996

Jožefu Korošcu, mizarju na Rečici pri Bledu.

1878-3

Nova, dvonadstropna hiša št. 35

v Radovljici, z vrtom, se proda ali za več let odda v najem.

Pojasnila daje lastnik **Jožef Rabič v Radovljici.** 1878-3

Sprejme se izurjena prodajalka

v trgovino z mešanim blagom na Štajerskem.

Kje — pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 1977-3

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gld. 2-80

Ker je več velikih tovarn ustavilo plati, so me pooblastili, da spravim v denar večji oddelek čevljev dalet po Izdelovalno ceno. Prodam zatoj vsakom pr. par moških in par ženskih čevljev rjavega ali črnega usnja na trakove galosirani, z močnimi zbitimi usnj. podplati; da je par moških in par ženskih modnih čevljev s paspolom, zelo eleg. najnovejše oblike, močni, za poletje, zelo lichti in lahi. Veličest po cm. Vs. 4 pari veljajo samo gld. 2-80. Razpoljujo po povzetju ali pa ce se pošlje denar naprej.

S. URBACH, eksport čevljev

Krakovšč. 363.

Zamenjava dovoljena, tudi denar nazaj; riziko torek izključen.

1878-3

Svoji k svojim!

Opozarjam vsakega varčnega rodoljuba na edino hrvatsko zavarovalno zadružo

,CROATIA'

pod pokroviteljstvom kraljev. glavnega mesta ZAGREBA.

Ista zavaruje na Štajerskem, Kranjskem in Koroškem vse premičnine, živino in pridelke proti ognu po najnižjih cenah.

1878-7

Vsa pojasnila daje:

Podružnica „CROATIE“ v Trstu.

Zastopnik se isčijo po vseh večjih krajih Kranjske, Štajerske in Koroške

1878-7

Razpis.

Posojilnica v Radovljici, registrirana zadruža z omejenim poroštvo od daja konkurenčnim potom v svrhu

zgradbe svoje nove hiše

naslednja stavbinska dela:

1. Zidarska dela.	5. Dobava železnine.
2. Tesarska dela.	6. Lončarska dela.
3. Kamnoseška dela.	7. Kleparska dela.
4. Krovski dela.	8. Mizarska dela.

Ponudbe se sprejema

le do 8. julija 1905.

Natančni proračun in načrti so na na razpolago v posojilnični pisarni.

Stavbinski odbor si pridržuje pravico, oddati vsa dela enemu podjetniku

ali pa posamezno. Vsak oferent mora položiti 10% ponudene vsote kot varščino.

Stavbinski odbor.

Nova šola.

Povodom zgradbe nove štirirazrednice v Višnji gori se razpisujejo stavbna dela, ki so proračnjena tako:

1. zidarska in težka dela	K 21.125-04
2. tesarska dela	2.384-06
3. kamnoseška dela	2.286-98
4. lončarska dela	1.460—
5. slikarska dela	525-17
6. mizarska, steklsarska, ključavničarska in plesarska dela	7.396-72
7. kleparska dela	1.511-31
8. dobava traverz, železnine itd.	5.149-46
9. krovski dela	2.147-59

Pismene ponudbe se poslati na krajiški svet v Višnji gori do dne 8. julija 1905. Krajiški svet lahko odda vso stavbo skup

5 krun in več zaslužka na dan!

Družba pletilnih strojev za domače delavce.
Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih.
Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi.

THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst, Via Campanile 156. 1902-2

Frančiškovi Lazni.

1758-8

(Franzensbad.)

MUDr. EMIL OLIVA,

em. asistent klinike prof. Rubeske in hospitanc strok. klinik v Berlinu, Stockholm in Pariju član I. shoda srbs. zdrav. v Belgradu
ordinuje zopet v Frančiškovih Lazni „Hotel Stadt Leipzig“.

Odgovarja na vsakršna vprašanja, event. preskrbi stanovanje.

Kaiser-Borax

Za vsakdanjo uporabo v kopalni vodi.

Kemijsko čistti carski boraks je najnaravnnejše, najmilješje in najbolj zdravo lepotilno sredstvo za kožo, napravi vodo mehko, zdravi raskavo in nečedno kožo, da postane nežna in bela. Preizkušeno antisepško sredstvo za gojitev zob in ust in za medic. uporabo. Pozor pri nakupu! Pristen edinole v rdečih kartonih po 15, 30 in 75 vin. z obširnim navodilom. Vedno v kartonih! Dalje pašta iz Mackovega mila, milo iz carskega boraksa, milo iz lilijskega soka, milo „Tola“, zobni pršek iz carskega boraksa in kožo lepotilo iz carskega boraksa. — Edini izdelovatelj za Avstro-Ogrsko:

GÖTTLIEB VOITH na Dunaju III/1. 1716-2

Ob pomajkanju vode lahko vsak mlinar goni mlin s petrolinskim motorjem in lokomobilom čudovito ceno. Obratnih stroškov 5-6 vinarjev za uro in konjsko moč.

Naprave za sesalni plin

za obrat od 10 konjskih moči naprej delajo s stroški 2-3 vin. od ure in konjske moči. Prenjeno priznanje na ogled in na razpolago. — Natančenje v prospektih tvornice za motorje in stroje b 1114-6

BERNHARDT's Söhne, Dunaj, XII., Schönbrunnerstr. 173.

CERES Najboljše za igralni JABOLČNI ŠUR 1907-1
cenеje. Fristen samo z varstveno znamko: „Pijec angel“. Izdelovalnice za CERES, Viljem Schicht, Ringelschau i. B.

Najcenejša vožnja v Ameriko!

Boulogne-New York najhitrejša vožnja Nizozemsко-ameriške črte Bazel-Pariz-Boulogne-Amerika Vozne liste prekrbi in daje brezplačna pojasnila 1919

edina oblastveno potrjena potovalna pisarna

Edvard Kristan v Ljubljani Kolodvorske ulice 41

na dvorišču v vili med prvo in drugo hišo na desno

Upravno premoženje: K 7,024.718.89.

Hranilne vloge: K 7,651.915.41.

Denarni promet: K 32,039.761.84.

Rezervni zaklad: K 120.878.15.

Kmetska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezno v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4½%

brez odbitka realnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 18-23

Posojila po 5% in po 5½%.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let

ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštnega hranilnega urada št. 828.408.

Zahvaljujte samo Selle & Kary-jev 444-18

FREDIN

Najboljše čistilno sredstvo za vsako boljšo obuvale.

Rumeno in črna. Posebno priporočljivo za čevlje iz boxcafs, oscares, cheveraux in lakovega usna.

Dunaj XII./1.

Kaj je Fips?

Fips je impregnirana, oblastveno varovano vreča proti moljem za shranitev zimske obleke čez poletje.
 Fips hrani kistro, naftalin in mrčesji prašek ter na tedne trajajoči njih smrad.
 Fips je tako cen, ker ga rabimo lahko več let in si prihranimo stroške za shranjevanje.
 Fips je higieničen, ker ni potreba obleke dajati shranjevat drugam, s čimer zbranimo, da bi se bolezenske kali zanesle s poleg stojete obleke in s tem v stanovanje.
 Fips je že na tisoč krajih v rabi in je na razpolago mnogo priznanj.
 Fips se dobiva v treh velikostih.
 Fips st. 1, 50 × 70 cm za bluze, klobuke, mufe, plete K -80, st. 2, 60 × 112 cm za cele moške obleke, damska krlja K 1-1, st. 3, 65 × 140 cm za zimske suknje, kožuhe, dežne plašče K 120.
 Fips se dobiva po vseh večjih trgovinah s papirjem in v 1113-12

zalogi papirja **A. L. FABER**
Dunaj, VII. Neubaugasse 80.

Preselitev.

Zahvaljujoč se vsem svojim dosedanjim kupovalcem, ki so mi izkazovali svoje zaupanje, naznamjam njim, kakor tudi slavnemu občinstvu sploh, da sem

svojo prodajalno s platnenim, volnenim in kramarskim blagom

na Starem trgu štev. 3 (Koširjeva hiša) preselili v lastno hišo na Starem trgu štev. 16

ter se priporočam v nadaljnje zaupanje.

Z vsem spoštovanjem

Ivan Češnovar
prodajalec na Starem trgu št. 16 v Ljubljani.

Parketna pasta

s porabo **KOREIN** cenejša.

Dá parketom sijajen blesk. Otēmnelost izključena. Pološčeni podi vedno kakor novi. Linolej se sveti kakor zrcalo in se nikdar ne lomi.

1 kg v pušici gld. 1- boljše; 1/4 kg v pušici 60 kr.; 1/4 kg v pušici 35 kr. izdatne jše.

Ime in znakma postavno zavarovana; patent prijavljen.

Obenem priporočamo za vsakdanje čiščenje sob

parketin

ki zadostuje za dolgo časa, ima posebne prednosti, se ne ogreje, ne zlepí ščetki in olajša čiščenje. Za nove in obrabljene pode je edino pripravna rumena pasta „Korein“.

V Ljubljani imajo v zalogi: brata Eberl, Adolf Hauptmann, Anton Kane in Peter Lassnik.

1774-4

Nova rast las! Nič več plešavosti!

Po izreku premnogih zdravnikov boljšega sredstva za rast las ni moči več iznajti, nego je „Lovacrin“.

To naznalo je za vsakogar, dame ali gospode, ki so doslej rabilni brez uspeha premnoga sredstva za rast las, prav posebnega pomena. Zdržim se seveda vsake sodbe o drugih sredstvih, to Vam pa lahko zatrdo zagotovim, da je „Lovacrin“ najuspešnejše. Izdeluje se vedno po znatenitem receptu in dobitvam zanj vsak dan na stotine priznanj. V malo dneh, ko prvič namažeš, prične lasje rasti in rastejo, dokler ne dobimo polnih naravnih las z močnimi koreninami. Vrhutega pa lasje, ki so zrastli vsled porabe „Lovacrin“ ne izpadajo. Vse strani tega lista bi lahko napolnil z izpričevali, ki sem jih dobil poslednjih šest mesecev.

„Lovacrin“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si možimo želimo. Najprej se pokaze rabel mah trdno ukoreninjenih las, ki se razvije z ravnotako močjo kakor pri mlademu, zdravemu človeku.

„Lovacrin“ rabijo osobe vseh stavov, obojega spola in vsake starosti. Mnogo najbolj znanih oseb sedanjosti ga je rabilo z uspehom.

„Lovacrin“ prepreči izpadanje las, odstranjuje luške, da srbež, pospešuje rast obrvi, trepalnice, brk in brade ter rast las pri plešastih.

Cena velike steklenice „Lovacrin“ za več mesecev K 5-1, 3 steklenice K 12-1, 6 steklenice K 20-1. Pošilja po povzetju ali če se pošlje denar naprej evropska zalogra:

M. FEITH na Dunaju, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Ljubljani: Anton Kane, drogerija,

dobiva se pa tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

Zahvaljujte samo JULIJA STOR v Ljubljani 444-18

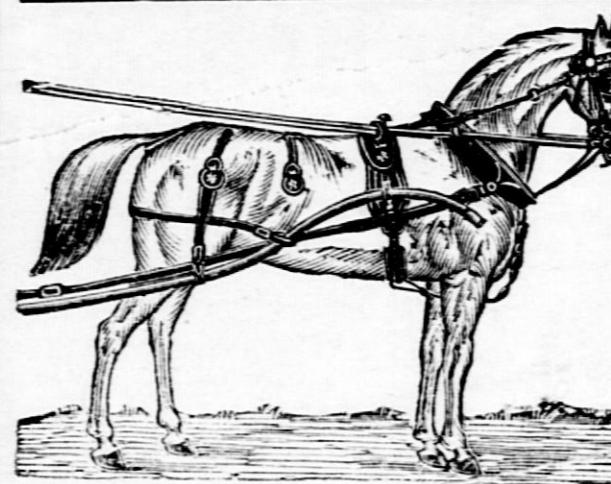
Ključavničarstvo
Ign. Fasching-a vdove
Poljanski nasip št. 8 (Reichova hiša)
priporoča svojo bogato zalogu
štedilnih ognjišč
najpriprostejših kakor tudi najfinjših,
z zloto medjo ali mesingom montiranih
na obklade s pečnicami ali kahlami.
Popravljanja hitro in po cenai. Vnanja
narocila se hitro izvrši.

Odlikovan s častno diplomo in zlato koljeno na III. dunajski modni razstavi

1. maja 1904
pod pokrovit.
Nj. ces. in kr.
Visokosti pre-
svetle gospe
nadvojvodinje
Marije Josipine.

P. CASSERMANN
krojaška obrt

V Ljubljani, Šelenburgove ulice štev. 3
se priporoča v izgotavljanje moških
oblek kakor tudi vseh avstr. uniform
po najnovjejem kroju.
Priznano solidno delo in zmerne cene.
Pristo angleško blago je v največji iz-
beri vedno v zalogi.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 6.
Priporočam svojo zalogu najrazličnejših
konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi
vse druge konjske potrebštine.

◆ Cene nizke. ◆

Najboljši kosmetički predmeti so:

Ada mijo po 60 h
cream po 1 K
za obleganje polti in telesa.

Ada ustna voda
zobni prašek
po 1 K, za gojitev zob in ust.

Ada lasna voda
lasna pomada
po 1 K, za ohranitev in rast
las. 26

Ti izdelki „Aida“, ki so oblastveno
varovani, so naprodaj le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik
v Ljubljani.

Nadomestke za „Aida“ zavračajte.

Optični zavod

F. P. Zajec, urar
Ljubljana, Stari trg.

— Zaloga čevljev —

JULIJA STOR v Ljubljani

— Prešernovih ulicah št. 5.

Največja zaloga moških, damskeh in otroških
čevljev, čevljev za lawn-tennis in pristnih
goisserskih gorskih čevljev.

1109-12

Elegantna, skrbna izvršitev po vseh cenah.

Letovišče Lavrica

ima najlepši senčnati vrt v ljubljanski okolici, lepo lego, krasna izprehajališča
po gozdih in po ravnem in za nedeljske izlete v bližini Ljubljane najpriprav-
nejši kraj. Pot čez Golovec preko Orlega na Lavrico je prijateljem pešože zelo
priporočati, ker se nudi izletnikom na tem zložnem potu najlepši razgled na vse
strani. Dolenjska državna cesta na Lavrico je najboljša v okolici in vrlo po-
rabna za kolesarje in izvoščke, za ekipaže in za pešče. Na Lavrico je pa tudi
jako ugodna železniška zveza ter stane vožnja od dol. kolodvora samo 20 vin
Vlak prihaja ob polu 2. popoldne na Lavrico in odpelje v Ljubljano ob 8. ur
in 13 minut zvečer. Za vožnjo nazaj se dobri tudi omnibus, ako se oglasi 15
do 24 oseb. — **V Lenčetovi restavraciji** na Lavrici, ki jo vodi restavratka
Antonija Kink se dobivajo dobra okrepčila s fino pičajo in jedili vsakomur se
pa mora na hip priljubiti prijetno bivanje na prijaznem gostilniškem vrtu in tih
njega se nahajačem logu pri dobrki kapljici finega vina.

Vsem izletnikom, ki nameravajo ob prostem času poleteti kam v okolico, zlasti
rodovinam in drugim družbam bodi toplo priporočeno — letovišče Lavrica

Mc. Cormick Harvesting Machine Company

(Čikaška tvornica za žetvene stroje)

J. E. KNECHT, ravnatelj.

Budapešta, V., Váci-ut 30.

1867-14

Schneider & Verovšek v Ljubljani.

Zastopnika:

848-14

Katalogi zastonj in franko.

Pojasnila se dajo radovoljno.

Hamburg- Amerika

Iz Ljubljane

v New-York

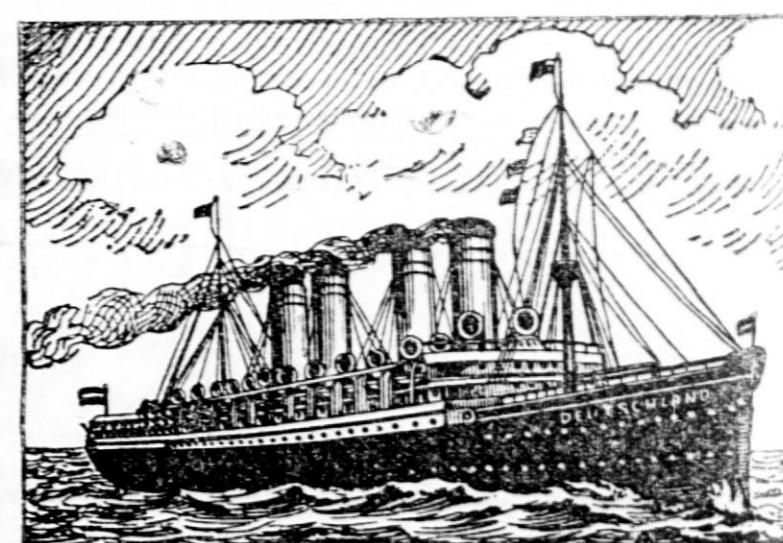
z dobro, prosto hrano.

Odhod iz Ljubljane vsak
ponedeljek, torek in četrtek
v tednu. 11-25

Zastopnik:

FR. SEUNIG, Ljubljana

31 Dunajska cesta 31 zraven
zbrane strange

Izvrstna sigurna vožnja
brzoparniki

samo 6 dni sam

Pojasnila
se dajo povečkrat brezplačno

Poslano.

Slavnim c. kr. mestnim in krajinim šolskim svetom, učiteljskim
konferencam, velecenjenim gg. šolskim nadzornikom, šolskim vod-
stvom toplo priporočam, predno se odločijo za vpeljavo tujih slabejših
izdelkov, da zahtevajo vzorce in cenik **mojih šolskih zvezkov**.

Moji šolski zvezki

so pod jamstvom boljši in cenejši nego konkurenčni izdelki ter
prosim za vpeljavo mojih šolskih zvezkov le tedaj, ako je istinita
moja trditv.

Ne apelujem za splošno vpeljavo svojih šolskih zvezkov zato,
ker je moje podjetje za izdelovanje šolskih zvezkov edino na Kranjs-
kem, temveč le radi tega, ker faktično nudim boljše in ce-
nejše blago, nego je konkurenčno.

Zahtevajo naj se torej povsod in pri vseh trgov-
cih moji šolski zvezki in zagotavljam najsolidnejšo
postrežbo.

Z odličnim spoštovanjem

1989-1

Jos. Petrič
tovarna papirnih izdelkov
v Ljubljani.

Epilepsija.

ad trpi na padavici, kröh in drugih živjih boleznih, naj zahteva o tem brošuro, ki jo zson in poštne prosto razpoloži
priv. Schwanen-Apotheke
Frankfurt a. M. 1600-6

Usak dan sveži sladoled

se dobiva 1030-13

v kavarni in slaščarni
Jakob Zalaznik
Stari trg štev. 21.

Dobre cené ure

s 3 letno pismeno garancijo po originalnih tvorniških cenah. Pristna niklasta remontoarka na sidro z verižico in usnjatim tokom fl. 2.25. 1786-4

Original Prima Roskopf Patent (ne sistem Roskopf) masivno kolesje, tekoče na rubinih, najboljša do minute natančno idoča ura za trpež 1.350, srebrna remontoarka fl. 3.50. Po povzetju pošilja tvorniška zaloga ur

IVAN ŽIVNÝ
DUNAJ XV, Mariahilfsgürtel 37/L.
Zahtevajte zastonj in poštne prosto bogato ilustrovani cenovnik.

Kavarna „Hirija“
ob praznikih, sobotah in nedeljah vso noč odprta.
Frič Novak
kavarnar 73-29
Kolodvorske ulice št. 22.

Le malo časa
se prodaja zaradi opustitve
trgovine 172-34

vse blago pod tvorniško ceno
v modni trgovini
Rudolf Jesenko
Stari trg št. 13

Ceno česko posteljna perje!

5 kg novega skubljenega K 9-60, boljseg K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-, K 36-. Posilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrniti poštih stroškov. 1918-2

Benedikt Sachsel, Lobes 35.
posta Plzen na Češkem.

100 % zasluka! Preprosta fabrikacija, ki se povsod takoj obnese!

Za to se ne potrebuje dosti kapitala in priomočkov ter nikakoga strokovnega znanja lahko razpečljiv predmet za splošno rabo

pri vsakem gospodinjstvu. Veliki uspehi se lahko dokazejo. Obširni prospekt pošilja gratis Chem. Industrie-Werk, Siebenhirten pri Dunaju. 2 1464 3

Žalne klobuke

v bogati izberi od najcenejših do najfinjejših vrst priporoča 26

salon modnih klobukov

Benedikt, Ljubljana.

Mlad trgovski pomočnik

sedaj službujoč v neki večji trgovini z mešanim blagom na deželi, želi svojo službo premeniti.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 1967-2

„Käthe“ voda za prsi.

Najlepši kras za ženske so lepo prsi.

Senzacionalno sredstvo za doseglo prekrasnil prsi in edino po svojem presenetljivem učinku. „Käthe“ voda za prsi se rabi le na zunaj, je toraj primerna za vskršno konstitucijo ter je dočela vegetabilna in zajamčeno neškodljiva. Steklonica stane 4 gld., poskusna steklenica pa 2 gl. 50 kr.

z navodilom o uporabi vred. — Razpoložila diskretno in pod povzetjem 63-25

Pred nizvodnimi posnemki svarimo; pristno samo v glavnih zalogah:

gospa KÄTHE MENZEL

Dunaj, 18. okr., Schulg. št. 3., I. vr. 39.

Nepremočljivi

dežni plašči

iz orig. angl.

dvojnega blaga iz ovčje volne z gumijevi vlogo

in pa 1922-2

gumijevi plašči

vsake vrste za gospode, dame in otroke.

Vzorec, cene in navodilo za mero z obratno posto.

PAGET & Co.

Dunaj, I. Riemergasse 13.

Odvisni niste več

od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo tako tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverte, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi tiskarski stroji in stane z vso opremo:

65 črkami fl. —70	253 črk fl 2-40
90 " " —85	354 " 3—
127 " " 1-20	468 " 3-60
140 " " 1-60	640 " 5—
211 " " 2—	809 " 6—

Dunaj I, Adlergasse 7 (telefon 12.179)

Zastopniki se lšejo.

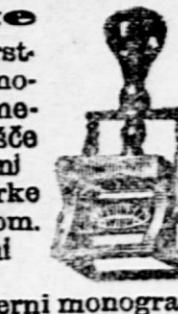
Neugajoče se vzame nazaj.

Zahtevajte

cenovnik o vsakovrstnih štampilih. Najnovjevi stroji za numeriranje, šablone, kleče za plombe, vžigalni pečati, pečatne marke z vzbočenim tiskom. Preše za vzbočeni tisk. Kliseji po vsaki predlogi, moderni monogrami in zobi za perilo, solidon izvršeni

in **ODESA** na Ruskem, Puškinskaja 16.

Cenovnik zastonj. 246-23

Nujno svarilo.

Častito občinstvo v njega lastnem interesu opezarjam, da se delajo poizkusi rastlinska mast pod različnimi imeni in znakami poveličevati in spravljati na trg.

Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni

KUNEROL

je dokazano prva in najboljša rastlinska mast, ki je kot najčišča jedilna mast

priznana od avtoritet.

Popolno nadomestilo za surovo maslo, svinjsko maslo, maslo itd.

Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici jenj. V kraju, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva, pošiljamo poskusne poštne škatle po okoli 5 kg brutto po 8 K 50 h za Škatlo, franko na vsako avstro-ogrsko posto proti povzetju. Za razpečevalce po železnici v zavitki po $\frac{1}{2}$, ali 1 kg, zahojih pa od 10 kg naprej.

Za grosiste prednostne cene!

Brošure in zdravniška izpričevala zastonj.

Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast

v monarhiji Emanuel Khuner & sin

Dunaj XIV/2. Etabliранa 1880.

C. kr. dvorni založnik

2568-39

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi, Res. fondi: 31,865.386-80 K Izplačana odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko narodno upravo.

Vsa pojamna daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čevar pisanje so v lastnej bančnej hiši v Gospodelskih ulicah štev. 12.

Fernolendta NIGRIN

je zlasti priporočljiv za chevreaux, box-calf in lakasto usnje, daje usnu najlepši blesk in je ohranja stanovitno. — Pažite na zgornjeno varstveno znamko. Dobiva se povsod.

1111-12

Dovoljuje iz distoga dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah.

Skoda conuje takoj in najskulantje.

Uživa najboljši sloves, kadar posluje

Obsegajo na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega

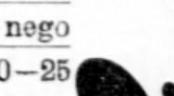
stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umetnega

jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-

harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna

ospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego

znane nemške kuharske knjige.

Dobra kuharica

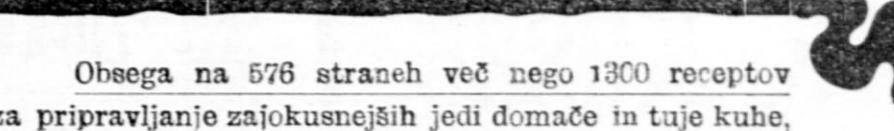
je izšla

spisala Minka Vasičeva

je izšla

v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.

Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Obsegajo na 576 straneh več nego 1300 receptov za pripravljanje zajokusnejših jedi domače in tuje kuhe, ima 8 fino koloriranih tabel in je trdno in elegantno v platno vezane.

Hvali jo vse: kuharica s svojega strokovnjaškega

stališča, literarna kritika zaradi lepega, lahko umetnega

jezika, fina dama zaradi njene lepe, pri slovenskih ku-

harskih knjigah nenavadne opreme, in končno varčna

ospodinja zaradi njene cene, ker ni nič dražja, nego

znane nemške kuharske knjige.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi. — Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

1082-98

Dobiya se povsod!

Ustje (Češko)

Juri Schicht

največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.

Ustje (Češko)

Išče se 1792-2
korespondentinja

na deželo, zmožna slovenskega, nemškega in vsaj deloma laškega jezika.

Pismene ponudbe pod "Št. 100"
na upravnštvo "Slov. Naroda".

Za umetni valčni mlin se
išče spretan

nadmmlinar.

Naslov pove upravnštvo "Slov.
Naroda". 1965-2

1866-3

Ženitna ponudba.

Uradnik z letno plačo črez
2000 krov in s penzijo se želi
seznaniti z gospodično ali vdovo
z malim fantkom in ki je pridna
gospodinja. Starost okoli 30 let.
Dame s kakšno trgovino imajo
prednost.

Natančne ponudbe, ako le
mogoče s sliko, pod "Srečen
dom" na upravnštvo "Slov.
Naroda" do 1. julija t. l.

Na anonimno se ne odgovarja.

NOVO!
Jvan Cankar:
GOSPA JUDIT.

To najnovejše delo Cankarjeve
bo gotovo zanimalo tem bolj, ker
nekako že v poviši sami, še bolj pa
v predgovoru Cankar reagira na znano
kritiko o svojem delu "Hiša Marije
Pomočnice" in brani svoje umetniško
stališče. Izra Prešernove "Nove pi-
sarje" ni bila pozneje več napisana
nobena boljša in ostrejsa satira. Da
se je pokazal Cankar iznova tudi
mojstra v slogu in jeziku, ni treba
poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni
opremi, z izvirno risbo na naslovnem
listu.

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.;
eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo
L. Schweninger
v Ljubljani
Prešernova ulice št. 3.

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak
zlatar

Ljubljana, Prešernova ulica 5
priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogu
zlatnine in srebrnine,
briljantov in diamantov
in drugih v njegovo stroko
spadajočih stvari 26
po najnižjih cenah.

Koncesija za gostilno
se odda takoj v
najem. 1992
Kje — pove uprav.
"Slov. Naroda".

Kdor je vajen piti kakao, naj
v svoj prid poizkusi novo vrsto

Ivana Hoffa
KANDOL-KAKAO

ki zaradi svoje neznavne tošča-
tostine motiprevavljanja, ampak

je tako lahko prebaven.

Kandol-kakao

ima mimo vseh drugih
kakaovskih vrst vrhutega to
odločilno prednost, da je ob

najboljšem okusu

dokaj cenejši in zaradi zdrav-
štve s sladom tudi jako
redilen.

Kdor poizkusi Kandol-kakao, ga rabi trajno.

Zavoji po 1/4kg 90 vin. | se dobivajo
• • 1/8 • 50 • v vseh trgovinah
s specerijskim in
kolonialnim
blagom.

Pristno samo v zavojih zlevko znamko.

Naznanilo otvoritve.

Hygiea
zdraviliški zavod za hidroterapijo, elektroterapijo, masažo itd.
Ljubljana, v novem traktu "Josefinuma", Poljanska cesta
(vhod Elizabetna cesta štev. 2).

Uporablja se pod zdravniškim nadzorstvom vsi načini hidropatičnega zdravljenja (tudi po Kneippu), kopeli v električni luči, električne kadne kopeli, kopeli s tekočo ogljikovo kislino, kopeli v igličevju in druge medicinalne kopeli. Aparati za uporabo vročega zraka i. t. d.

Galvanična, faradična in statična elektriciteta. Masaža, ročna in z vibratorjem.

Ambulatorično zdravljenje vseh bolezni (razen infekcijskih in duševnih).

Zavod je otvoren vse leto, in sicer vsak dan od 7. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih le od 7. do 11. ure dopoldne.

Zdravniška ordinacija od 9. do 10. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

1873-3

Deklica

z dežele, vajena šivanja in zmožna
nemščine, se sprejme v službo. One
ki so vajene kupčije, imajo prednost

Naslov pove upravnštvo "Slov.
Naroda". 1969-3

+ Sushi +

slabotni, slabokrvni, bledični dobe prekraeno
zalito telo po kratki rabi moje odlikovan
redilne moke Käthe

(zdravniško priporočeno). Damarn bujen stan
Strogo pošteno. Karton stane fl. 1/10. P
nakaznici ali po povzetju z navodilom vred

Glavna prodajalnica in razposiljalnica

gospa Käthe Menzel 622

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadstr. 84.

Ženitna ponudba.

Hrvat, 27 let star, brivec
lastnik enega prvih briv-
skih salonov na Reki (Fi-
ume), išče neveste, ki raz-
polaga s premoženjem od
8—10.000 gld.

Ponudbe naj se pošiljajo
"Poste restante, Reka,
br. 888" po mogočnosti
s fotografijo.

1960 2

Ti

ne dobiš za gojitev kože, osobito
za odstranitev peg in za doseglo
nežne polti boljšega in uspešnej-
šega zdravilnega mila, nego je pre-
izkušeno

Bergmannovo liliino mlečnato milo
(znamka 2 skrata)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.:
J. Wutscherja nasi. V. Schiffer,
drogerija Anton Kanc in Oto
Fettich-Frankheim v Ljubljani.
2 930-7

Vsakovrstne
rane

se morajo skrbno varo-
vati pred vsako nesnago
ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana
raztegne zelo dolgo in vredno ozdravljivo rano. Ze
10 let se jo izkušeno množično vlaže in vredno tako
imenovan prasko domače masilo, kot za
nesljivo sredstvo za obveso. To vzdružuje rane
čiste, obvaruje iste, olajšuje vnetje in bolčine,
hladi in pospešuje zacepljenje.

Razpoložljivo se vsak dan. Prot
pri predplačilu K. 3 16
se pošteje 4/1 ali pušči ali
3 3/4 ali pušči ali 4 6/0
6/1 ali 4 9/6 9/2 pušči
postajno prosto na vsako
postajo avstro-ogrške mo-
narhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito de-
ponovan varstveno znamko.

Glavna zaloga

B FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
Iekarna „pri čremem orlu“
Praga 2678-21

Malá strana, ogel Nerudove ulice 203

Zaloge v lekarneh Avstro-Ogrske.

V Ljubljani se dobiva pri go-
spodin lekarjih: G. Piccoli, U.
pi. Trnkóczy, M. Mardetschlä-
ger, J. Mayr.

F. P. VIDIC & KOMP. Ljubljana, opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, "Koroški model"

(Strangfälzriegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najličnejše, najcenejše in priprostejše strešno kritje.

Vzorce in prospekti pošljemo na željo brezplačno.

Takojena in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki.